

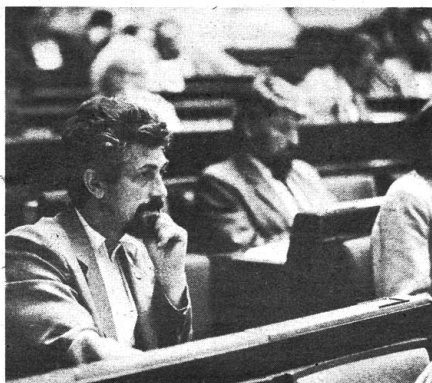
ГОЛОС УКРАЇНИ

Влада — Радам!

Газета Верховної Ради України

◆ № 122 [372] ◆ Середа, 1 липня 1992 року ◆

Ціна 2 крб.

Закон про розмежування повноважень між Кримом та Україною прийнято. Черга — за відміною кримського референдуму.

(Звіт про ранкове пленарне засідання Верховної Ради України 30 червня читайте на 2 стор.)

Фото
Олександра КЛИМЕНКА.

«ЗА ВИНЯТКОМ ОСОБЛИВИХ ВИПАДКІВ»

ПРЕЗИДЕНТ України Л. Кравчук прийняв учора міністра промисловості і зовнішньої торгівлі Франції Д. Стросс-Кана, який перебуває в Києві з офіційним візитом. Сторони обговорили питання розвитку двосторонніх міждержавних відносин, наповнення реальним змістом Договору про взаєморозуміння і співробітництво між Україною і Французькою Республікою, підписаного під час недавнього візиту Л. Кравчука до Франції.

У складних обставині на півострові продовжила свою роботу 29 червня восьма сесія ВР Криму: напередодні Республіканський Рух Криму прийняв пакет документів про незалежність, а 28 червня увечері було жорстко побито одного з ініціаторів Всекримського конгресу народних депутатів В. Колісниченка. Голова РРК Ю. Мешков на сесії різко відмежувався від того, що відбулося.

З інформацією про розмежування повноважень між Україною і Кримом виступив голова ВР Криму М. Багров. Він пояснив, що «за Кримом зберігається право власності на землі та надра, за винятком особливих випадків, скажімо, якщо в Кримі відкривають родовище золота, то це, звичайно, буде власність України». Тільки з дозволу ВР Криму і півострові зможуть дислокуватися військові частини. У депутатів було багато запитань щодо громадянства. Багров зауважив, що «кожний кримчанин має право прийняти будь-яке громадянство, скажімо, російське чи турецьке, але тоді й жити повинен за законами тієї чи іншої держави». Обговорювалось також питання «Про механізм реалізації Конституції Республіки Крим».

МІНІСТР закордонних справ України Анатолій Зленко надіслав листи на ім'я генерального секретаря Ради Європи Катрін Лялюм'єр, в якому від імені уряду просить розглянути заяву про прийняття України у члени Ради.

Україна прагне брати якнайширшу участь у діяльності цього авторитетного європейського органу, маючи на меті реалізацію принципів і досягнення цілей, що містяться у статуті Ради.

ДРУЗИ ПІЗНАЮТЬСЯ В БІДІ

Обстежити і оцінити заходи безпеки, виробити рекомендації та визначити пріоритетність потреби у відповідному обладнанні — з такою метою 28 червня США направили групу експертів на місце недавньої катастрофи, що сталася на шахті «Суходільська-Східна» в Луганській області.

Недавня трагедія в Донбасі принесла величезні економічні втрати багатьом сім'ям. І американський народ вболіває за своїх українських друзів та співчуває

їм. Дуже важливо працювати разом, щоб гарантувати безпеку у гірничодобувній промисловості й запобігти іншим трагедіям. Ми маємо надію, що створення групи експертів є кроком у цьому напрямі, — заявив посол Сполучених Штатів Америки в Україні Роман Попадюк.

Керує групою організація «Партнери по економічних реформах», створена в результаті досягнутої минулого року домовленості між відповідними органами україн-

ЩОБ АЕС БУЛИ БЕЗПЕЧНІ

Співробітництво в галузі ядерної енергетики — така головна тема зустрічей і переговорів урядової делегації Франції на чолі з міністром промисловості та зовнішньої торгівлі Домініком Стросс-Каном, яка 29 червня прибула в столицю України.

У цей же день делегація мала розмову з першим віце-прем'єр-міністром України Костянтином Масиком. Вона почалася дещо нетрадиційно. На пропозицію французької сторони на початку бесіди було підписано угоду між Державним комітетом України з ядерної та радіаційної безпеки і директороматом з безпеки ядерних установок Міністерства промисловості і зовнішньої торгівлі Франції про обмін технічною інформацією в галузі безпеки ядерних установок. Наші візити має ухил до ядерної безпеки не випадково, сказав Домінік Стросс-Кан. Адже ми займаємося координацією усіх енергетичних проектів у країнах Центральної та Східної Європи.

Франція пропонує створити в Києві своє представництво з ядерної безпеки. Французькі спеціалісти готові взяти участь у спорудженні нового саркофагу над четвертим блоком ЧАЕС. Франція передасть Україні коди підрахунків, щоб оснастити ними тренажери, на яких готуються фахівці для атомних станцій.

Костянтин Масик сказав, що Україна, створюючи режим найбільшого сприяння для французьких спеціалістів.

сської і американської вугледобувної промисловості. Вона включає як спеціалістів, так і представників робітників. Експерти проведуть у Донбасі приблизно тиждень.

Наступного місяця «Партнери по економічних реформах» почнуть втілювати в життя проєкт, спрямований на безпечне видобування вугілля. Через кілька місяців буде укладено попередню угоду для заснування осередків зв'язку та центрів навчання в Донецькому басейні.

Читайте в номері

14

**ВАЛЮТНИЙ ШЛЯХ
ДО ЗОЛОТИХ ВОРІТ**

ПРОБЛЕМАМ громадсько-політичної активності вчителів, їх просвітницької діяльності та соціальному захисту було присвячено віде, яке протягом двох днів проходило у Львові. Воно було скликане за ініціативою крайової ради Руху, обласних товариств «Прогрес» та «Рідна школа». 240 вчителів з усіх районів Львівщини взяли участь у роботі круглих столів, пленарних засіданнях. Прийнято звернення до всіх освітян, з якому говориться про необхідність посилення їх ролі в суспільних процесах, що відбуваються у вихованні підрастаючого покоління, про потребу в оновленні вчительських професіоналів в світі сучасних завдань.

Парламентська хроніка

Дискусії навкруг кримсь-
кої проблеми точаться уже
досить тривалий час, тож
здавалося, що проголошений
закон буде прийнято досить
швидко. Але цього не стало-
ся. Делегати Чорнобіл, За-
карпаття, Головатий та інші) за-
явили, що не братимуть уча-
сти у розглядуванні України.
Надміри голосувати. Проте
це сталося не відразу, а
після того, як головуєчий І.
Плющ поставив на перего-
сування статтю 1, яка під
час першого голосування не
набрала потрібної кількості
голосів. С. Хмара зинувати
голосуєчий сесії, що приз-
вело до невеликої бурі у се-
сійному залі. Під час повто-
реного голосування за статтю
І проголосувало 238 депута-
тів. Отже, що викликало най-
більший спротив? У статті
записано, що кожен громадя-
нин Республіки Крим є гро-

У КРОВІ ДУЖЕ ДОВГА ПАМ'ЯТЬ

Ранкове засідання 30 червня

У той час, коли в багатьох регіонах ллється кров і війна зусбіє стухає в двері, Україна має реальний шанс вийти з цієї ситуації без крові. Бо варто її пролити — і вона зробить супротивні сторони ворогами навіки. Адже у крові дуже довга пам'ять.

мадянином України. Нато-
мість пропонувалося, щоб
на першому місці було гро-
мадянство України, а вже
потім, щоб ті, хто прожи-
ває в Криму, могли бути
й громадянами Криму.
Бо інакше існує небезпе-
ка, що сьогоднішній уст-
упка, а саме так трактуєть-
ся прийнятий пункт, завтра
перетвориться в аргумент.
Адже в Криму напроцую-
ється своє законодавство
про громадянство.

До нового обсягу дискусії
спричинила стаття 3, у
якій йдеться про здійснення
невід'ємного права власнос-
ті на землю, надра, водні та
інші природні ресурси, що
знаходяться на території Ре-
спубліки Крим. Бо хоч далі
пишеться, що це право мо-
же обмежуватися Україною,
але, на мою думку, правиль-
но сказав Т. Стецьків, що
всі ці приписи про обме-
ження не діятимуть, а лише
приведуть до великої плу-

На ранковому засіданні депутати прийняли Закон України «Про розмежування повнова-
жень між органами державної влади України і Республіки Крим та постанову, що регла-
ментуватиме введення Закону в дію».

танин. Відтак простіше бу-
ло б записати, що своє пра-
во власності Республіка
Крим здійснює відповідно
до українського законодав-
ства. Але 235 депутатів ви-
простили по-іншому.

Обговорення та прийняття
статті 11 знову призвело до
звинувачень опозиції в по-
рушенні регламенту. Вони
грунтувалися на тому, що І.
Плющ не мав права статтю,
яка не пройшла, ставити ще
раз на голосування та що

ряд депутатів було позба-
лено законного права голо-
су. Проте, зрештою, й тут
238 голосами було прийня-
то статтю, яка регламентує
питання, що належать до
виключного відання вищих
державних органів влади
України. А це оборона, зов-
нішня політика, митна спра-
ва та безпека, єдина грошо-
ва одиниця і грошова емсія
тощо.

Отже, Закон прийнято.
А далі справа за кримським
парламентом, що чимі дія-
ми відновлює роботу. Бо по-
станова про введення цього
Закону в дію передбачає, що
надання йому законодавчої
сили можливе лише за умо-
ви відміни кримського ре-
ферендуму та приведення у від-
повідність до української
Конституції Конституції Кри-
му та законів. Як вирі-
шать кримські депутати
будемо бачити.

Сергій ЛАВРЕНЮК.

Актуально

Переходимо до приватизації

Довгострокову програму
соціальної підтримки населення
господарства, повідомлення
анкнучуючий обов'язок
прем'єр-міністра Росії Гайдара.
Він сказав, що на першому етапі
реформа, який інші звернувшись,
увагу було зосереджено на
макроекономічних проблемах:
стабілізація ціни і фінансової
стабілізація. Другий етап
розгортається вже на рівні
окремих галузей народного
господарства і підприємств. При
цьому Гайдар додав, що тепер
першочерговим завданням
є прискорення приватизації.
І найближчим часом
Президент Єльцин підпише
відповідний указ.

Угоді не всі раді

Відносний спокій і тиша
панують у районі
адміністративного центру
Південної Осетії Цхинвала
останні дні доби.
Як повідомляв МВС Грузії,
сторони дотримують дагоміську
договореність про припинення
вогню. Проте з'ясується, що
боку замирилися ще багато німів
не контролюваних озброєних
груп. Іх не вщавлює відновлення
миру й законності в регіоні.
Одна з таких банд напала на
грузинське село Сачхетені.
Горіського району й захопила
законників. Вони були звільнені
силами місцевої міліції.

Війна — погана перспектива

До консолідації усіх політичних
партій і загальнонаціональної
єдності закликав народ Вірменії
Президент Тер-Петросян у виступі
по телебаченню. Він заявив,
що криза, пов'язана з переходом
від тоталітаризму до демократії,
ускладнюється в республіці,
проблемною дошка Нагірного
Карабаху. На думку
Тер-Петросяна, подальше воєнне
протистояння в регіоні
неперспективне й згубне.
Вірменський лідер виступив
по телебаченню після того, як
деякі парламентарії республіки
євклипилися за визнання НКР.

За повідомленнями наших
власних кореспондентів
та зарубіжних Інформативств.

ПОСТАНОВА КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

від 25 червня 1992 р.

№ 348

Київ

ПРО ЗАХОДИ ЩОДО ОЗДОРОВЛЕННЯ ЕКОНОМІКИ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА УКРАЇНИ

З метою подолання кризо-
вої ситуації, що склалася у
сільському господарстві, та
створення необхідних еконо-
мічних умов господарювання
Кабінет Міністрів України
постановляє:

1. Компенсувати всі сіль-
ськогосподарським това-
ровиробникам збитки від про-
дажу державі у січні — травні
1992 р. сільськогосподарсь-
кої продукції, в тому чис-
лі для потреб громадського
харчування і натуральної
оплати праці у межах уста-
новлених лімітів, згідно з
додатком № 1.
2. Установити з 1 червня
1992 р. доплати на тварин-

ницьку продукцію, що реалі-
зується державі всіма сіль-
ськогосподарськими товарироб-
никами, в тому числі для
потреб громадського харчу-
вання і натуральної оплати
праці у межах установлених
лімітів, згідно з додатком
№ 2.

3. Проводити з 1 червня
1992 р. часткову компенса-
цію витрат на паливно-ма-
стильні матеріали та електро-
енергію всім сільськогоспо-
дарським товариробникам
з розрахунку на тонуу
основних видів сільськогоспо-
дарської продукції, що реалі-
зується державі, згідно з
додатком № 3.

4. Міністерству фінансів
України профінансувати ви-
трати, зазначені в пунктах
1—3 цієї постанови.

Міністерству сільського
господарства і продовольства,
Міністерству фінансів, Мі-
ністерству статистики Украї-
ни разом з Національним
банком України і Республі-
канським акціонерним ко-
мерційним атропромисловим
банком «Україна» у двотиж-
невий строк установити по-
рядок відшкодування збит-
ків, виплати доплат і ком-
пенсацій, передбачених у
пунктах 1—3 цієї постанови.

5. Простити Національний
банк України виділяти при

необхідності комерційним
банкам кредитні ресурси для
надання за заявками колек-
тивних сільськогосподарських
підприємств (включаючи фін-
боловель), міжгосподар-
ських підприємств і організацій
кредиту на поповнення обо-
ротних коштів за ставками
не вище 10 процентів річних
за віднесенням втрат комер-
ційних банків за рахунок дер-
жавного бюджету.

Перший віце-прем'єр-
міністр України
К. МАСИЧ.
Міністр Кабінету
Міністрів України
В. ПЕХОТА.

РОЗМІРИ
компенсації сільськогосподарським товариробникам
збитків від продажу державі сільськогосподарської
продукції в січні — травні 1992 року

	(кгр. за тонуу)		
М'ясо худоби і птиці (в живій вазі)	28250		
Молоко	3370		
Яйця (тис. штук)	950		
Отримані захищеного ґрунту	3950		

РОЗМІРИ
доплат на тваринницьку продукцію, що реалізується
державі сільськогосподарськими товариробниками
з 1 червня до кінця 1992 року

	(кгр. за тонуу)		
Види продукції	Горіські і передгірні райони	Поліські райони	Інші райони
Червень — вересень			
Молоко	5610	5180	4820
Велика рогата худоба та коні	51880	48020	43400
Велика рогата худоба м'ясних порід, м'ясних типів та їх помісей	56900	56900	56900
Свині	38200	47650	38200
Свині м'ясних порід, м'ясних типів та їх помісей	42020	47650	42020
Вівці та кози	31800	39850	39850
Птиця	43990	43990	43990
Яйця (тис. штук)	1350	1350	1350
Вовна (в заліковій вазі)	420000	420000	420000
Кокони (кг)	200	200	200

	Жовтень — грудень		
Молоко	3350	3100	2880
Велика рогата худоба та коні	40220	37230	33510
Велика рогата худоба м'ясних порід, м'ясних типів та їх помісей	43980	43980	43980
Свині	37600	34930	27600
Свині м'ясних порід, м'ясних типів та їх помісей	30400	34930	30400

Вівці та кози	42170	32440	32440
Птиця	34880	34880	34880
Яйця (тис. штук)	860	860	860

Примітки.

1. До гірських і передгірних районів відносяться всі райони Закарпатської області, Волинської, Рівненської, Житомирської, Чернігівської, Київської, Львівської, Тернопільської, Хмельницької, Вінницької, Черкаської, Миколаївської, Дніпропетровської, Донецької, Луганської, Миколаївської, Одеської, Херсонської, Закарпатської, Івано-Франківської, Чернівецької, Сходу, Львівської, Рівненської, Житомирської, Чернігівської, Київської, Львівської, Тернопільської, Хмельницької, Вінницької, Черкаської, Миколаївської, Дніпропетровської, Донецької, Луганської, Миколаївської, Одеської, Херсонської, Закарпатської, Івано-Франківської, Чернівецької, Сходу.

2. До Поліських районів відносяться Володимир-Волинський, Камінь-Каширський, Кіровоградський, Ковельський, Любешівський, Любомльський, Маневичський, Ратнівський, Рокитнівський, Старовиницький, Турківський, Золотарівський, Ізяславський, Житомирський, Чернігівський, Київський, Львівський, Тернопільський, Хмельницький, Вінницький, Черкаський, Миколаївський, Дніпропетровський, Донецький, Луганський, Миколаївський, Одеський, Херсонський, Закарпатський, Івано-Франківський, Чернівецький, Східний.

3. До Поліських районів відносяться Володимир-Волинський, Камінь-Каширський, Кіровоградський, Ковельський, Любешівський, Любомльський, Маневичський, Ратнівський, Рокитнівський, Старовиницький, Турківський, Золотарівський, Ізяславський, Житомирський, Чернігівський, Київський, Львівський, Тернопільський, Хмельницький, Вінницький, Черкаський, Миколаївський, Дніпропетровський, Донецький, Луганський, Миколаївський, Одеський, Херсонський, Закарпатський, Івано-Франківський, Чернівецький, Східний.

ростишківський, Лугинський, Мелітський, Народичівський, Новоград-Волинський, Овруцький, Олевський, Радомисльський, Червоноармійський і Черняхівський Житомирської, Бородинський, Вишгородський, Іванківський, Макариївський і Поліський Київської, Бродівський, Буський, Городоцький, Жовтківський, Кам'янсько-Бузький, Мостиський, Перемишлянський, Пушотинський і Яворівський Львівської, Березнівський, Бушівський, Дубровицький, Заліщицький, Коростівський, Костопільський, Рокитнівський і Сарненський Рівненської, Криворізький, Середньодніпровський, Шосткинський і Ямпільський Сумської, Городищенський, Козелецький, Коростівський, Корюківський, Кутківський, Мельниківський, Новоград-Сіверський, Ріпкинський, Семенівський, Сосницький, Чернігівський і Шосткинський Чернігівської області.

РОЗМІРИ

часткової компенсації сільськогосподарським
товариробникам витрат на паливно-мастильні матеріали
і електроенергію з розрахунку на 1 тонуу
сільськогосподарської продукції, що реалізується
державі з 1 червня до кінця 1992 року

Види продукції	Карбованці за тонуу продукції	
Зерно	900	
Соняшник	1580	
Цукрові буряки	160	
Тютюн	23680	
Льняна треста	2950	
Картопля	900	
Овочі	450	
Ваштанні	110	
Плоди і ягоди	230	
Виноград	1130	
Молоко	1480	
Худоба і птиця (в живій вазі)	10200	
Яйця (тис. штук)	230	
Вовна (в заліковій вазі)	34000	

Представники Президента по-різному проходять нині «бойове хрещення». Для Степана ДАВИМУКИ та його команди каменем спотикання став феномен «вічного революціонера»...

— Степане Антоновичу, схоже на те, що Львівщина довго ще матиме репутацію «політичного полюгу». Ось і нині, на першому етапі становлення президентського правління, на цей політичний полюг вийшли «партизи», які обрали за мішень органи влади. 8 травня група волонтерів продемонструвала діяльність, зухвалі проти влади, заявила в такий спосіб про своє особисте ставлення до рішень Перемоги. Це прикрий епізод чи тенденція?

— Передусім це дискусія, бо особливе ставлення, протест проти тієї чи іншої події людина може висловити цивілізованим способом, дотримуючись хоча б елементарної культури і не порушуючи громадського порядку.

Дві-три сотні людей істеричного складу зірвали важливий захід — виступ пам'яті і скорботи й зганьбили Львів на всю Європу. Ми вчинили рішучих заходів: після службового аналізу, проведеного Міністерством внутрішніх справ, начальника УВС області звільнено, порушено кримінальну справу проти одного з організаторів пікетування, усіх винуватців притягнуто до відповідальності. Якщо державні структури відступили перед угрупованнями, які обмежують права інших і тим самим порушують закон, то ми діємо до руйнування.

Щодо правоохоронних органів думки розділилися. З точки зору адміністрації і Міністерства внутрішніх справ, міліція виявила безвідповідальність, не виконала поставлене перед нею завдання. Та чимало львів'ян все ж позитивно оцінили витримку міліції, яка не пішла вразюча... Одному полковнику навіть обличчя подрипало, а він стерпів. Вітм, така «мужність» викликає подив.

Ніде в світі такого немає, щоб поліціяни хотіли посміхатися, щоб лішили після цього непокаяння. Я цього не скажучу. Якщо міліція відступає, не забезпечує порядок, то навіщо ж оплачувати таку структуру, яка не виконує свої функції? Тоді в громаді виникає потреба створювати якісь паралельні структури, які забезпечували б порядок. Не хотілося б допустити такого розвитку подій, що виникнуть непорозуміння. Нонад два роки ми добивалися якісних змін у роботі правоохоронних органів, однак у цих замкнених системах усе залишається по-старому. Переконаю, що кадрові зміни в нашому УВС дадуть позитивні результати.

— З перших днів діяльності нової влади на Львівщині діалог з правоохоронними органами, м'яко кажучи, не клеїться. Кожна із сторін, які мали б працювати в одній супільній, залишається на своїй позиції. Чи неможлива ситуація не може не тривожити львів'ян, бо на арену виходить охлократія, за племена якої невеличкий привілей почуває себе добрий організований злочинний світ.

Ви докладаєте налі на кадрові зміни, але хіба від переміщення службових осіб, вихованих однією системою, щось істотно зміниться? Ну, хіба що діаспора разом з гуманітарним допомогом приїде сюди ще й своїх поліціянтів.

Міліція за кількістю й оснащенням не відповідає потребам дня. Щоб припинити розмивання, деградацію суспільства, необхідно зміцнювати всі ті органи, які становлять скелет

лет суспільства, надають йому форму державності. На діл правоохоронних органів позначаються і об'єктивні, і суб'єктивні фактори. Їхні керівники увесь час апелюють тільки до об'єктивних. Але ж є й ресурси. Не обійшло розпочинати роботу, яку відчувало б наразі громада. Не згоден із тим, що кадрові зміни малоефективні. Навіть вихована старою системою людина, розвиваючи виснаженою переміщення корпоративної зв'язки на новому місці поведінку і поведінку інше.

Чи відчутні вже зміни від кадрового переміщення в області прокуратури, яку очолює нещодавно колишній заступник голови обласного Зенон Котик?

— Зміни відбуваються, хоча Котик аткується з величезними труднощами. Прокуратура формує нові механізми, зокрема контролю над Службою безпеки і УВС. За фактами зловживань з боку працівників міліції порушено понад півтора десятка кримінальних справ.

А які санкції вживаються щодо нецивілізованих бунтівників, які, за вашими словами, вдаються до дикувських заходів?

— Усі доступні нам у межах закону — аж до притягнення до кримінальної відповідальності, якщо цього вимагатиме розвиток подій. А інакше не уникнемо трагічних наслідків.

— Чи ж зрозуміла громада отакі нетерпимі заходи демократичної влади? Невже третюго шляху немає?

— Або анархія, або силою прийомів, «сильна рука»? Сумно... — Думаю, громада зрозуміла нас. Згадаймо, яке збурення серед широкого загалу викликав за часів партійної влади арешт нинішнього народного депутата Верховної Ради України Івана Манара, який був застрільником першого у Львові мітингу пам'яті Янука Франка. То був протест проти осяжної тоталітарної системи.

Тепер ситуація змінилася, в мукх народжується Україна. Це потребує від громади великого напруження, концентрації зусиль. Нині більшість засуджує дестабілізацію.

А на ваше запитання про третій шлях — відповісти цитують за праць видатного політичного діяча України Вячеслава Липинського, що була написана в 1919—1926 роках:

«Боротьба з державою, боротьба з громадським примусом, послухом, організаційністю і дисципліною проходить червоною ниткою через всю нашу історію. Ми одичалили (успадкували — О. Т.) по ній і по нашій расовій колоніальній мішанині нахили до винищення інтересів одиниці над інтересами громади, інтерес хаотичних «партійних» сполук таких одиниць над інтересами держави; одичалили вроджений нахил до індивідуалізму та анархії... Тому демократія була, єсть і буде методом, найбільш здобувачим собі численних прихильників на Україні. Але чи методом, найкраще пристосованим до боротьби з державою, до її руйнування, може

на збудувати державу? Ось трагічне питання, яке стоїть перед всіма українськими державниками».

Це трагічне питання, висловлене Вячеславом Липинським понад 60 років тому, залишилося актуальним і донині. І ми мусимо відповідати на нього, бо інакше відповідь дасть юрба, як це сталося 8 травня у Львові.

У нашому розумінні суспільстві конфлікти між громадами чи між органами влади й певною частиною населення неминучі. Та маємо, врешті, взяти до уваги напрацьований людством досвід врегулювання конфліктів. Будь-які форми протесту (страйки, мітинги, демонстрації тощо) можна продемонструвати в такий спосіб, щоб одна громада не ущемлювала інтере-

сифікацій з органами місцевого самоврядування. Це велика проблема. В інших країнах є закон про протести, нам він також потрібен. Інакше раз у раз виникатимуть тілові конфлікти ситуації.

— Бачу, що представник Президента у Львівській області розпочав свою діяльність у величезному політичному мікрокліматі. А як складаються ваші відносини з політичними партіями, зокрема тими, які настроні щодо Президента, а отже, й до нас як його представника опозиційно? В крайньому разі це конструктивна опозиція.

— Усі розмови про конструктивну чи просто опозицію — це спосіб уникнути серйозної відповідальності ро-

Влада Рад і влада Президента

А ТРЕТЬОГО ШЛЯХУ НЕМАЄ

си іншої. У селі Давидові, наприклад, одна релігійна громада вступила в міжконфесійний конфлікт з іншою і продемонструвала свою громадську позицію «оригінальним» способом: жінки встали на коліно і заблокували рух поїзда. Зупинили навіть міжнародний експрес. Збої в роботі залізничної заподіяли величезні збитки. Чи ж допустимо це в правовій державі?

— Широ кажучи, мені прикро писати ці рядки про Галичину, яку й досі називають Пшемонт. Та лише самому сказати гірку правду про себе, аніж слухати й читати недобрі висновки коментарів. Як ви гадаєте, Степане Антоновичу, цей феномен «вічного революціонера» має суто місцеве забарвлення чи може проявити себе і в східних регіонах — з якоюсь іншою привуду?

— Саме в Західній Україні суспільство різко розмежувалося за різними політичними напрямками. Маємо тут дуже широкий спектр різних політичних угруповань — від крайніх лівих до крайніх правих. Деякі із цих крайніх заради своїх грузових інтересів вдаються до порушення громадського порядку, закону, дестабілізації суспільства. Якщо в східних областях будуть швидко запущені процеси державотворення, творення політичної системи на засадах більш організованих, там можна уникнути розгук охлократії.

У нас цьому розгук сприяють і абстрактні закони, які спираються на уявлення про демократичне суспільство, яке ми збудуємо, можливо, років через десять. До речі, ми не знаємо, яким воно буде. А поки що реальне життя не дуже поглинає ухвалені закони. Нерідко важливі для регіону рішення залежать від рішень найкращих бабів на сільському сході. Але через відсутність необхідних правових важелів органи державного управління не можуть втручатися в ті сфери, що належать до компетенції органів місцевого самоврядування, яким закон дав широкі повноваження. Я змушений був діти розпорядження про призупинення рішення Грибовської сільради, яка, віддаючи дані рішення, залежить від рішень найкращих бабів на сільському сході. Але через відсутність необхідних правових важелів органи державного управління не можуть втручатися в ті сфери, що належать до компетенції органів місцевого самоврядування, яким закон дав широкі повноваження. Я змушений був діти розпорядження про призупинення рішення Грибовської сільради, яка, віддаючи дані рішення, залежить від рішень найкращих бабів на сільському сході. Але через відсутність необхідних правових важелів органи державного управління не можуть втручатися в ті сфери, що належать до компетенції органів місцевого самоврядування, яким закон дав широкі повноваження. Я змушений був діти розпорядження про призупинення рішення Грибовської сільради, яка, віддаючи дані рішення, залежить від рішень найкращих бабів на сільському сході.

боги, на яку наші партії поки що не спроможні. Ніякої конструктивної опозиції за нинішнього невисокого рівня культури населення не може бути, і не варто займатися словесними іграми. Нині опозиція — це, по суті, конфронтація, шлях до боротьби, подальшого розмивання суспільства. Отож, або співпраця, або конфронтація. Третього шляху нема. А в процесі співпраці завжди є елементи опозиційності, критика, різні точки зору тощо. Я зустрічаюся з лідерами партій і вважаю, що треба допомогати партіям скоріше ставати на ноги, залучаючи їх до роботи, щоб вони бачили реальний обсяг проблем, які стоять перед суспільством. Поки що вони бачать ці проблеми під особистим кутом зору, зсередини. Зі свого робочого місця. У нас дуже поволи формується політична система, яка з іншими країнами є винятком формою стабілізації суспільства. Наші партії схожі на своїх лідерів, відносини між ними визначаються характером взаємин між лідерами. І цим усе сказано.

— Ви, Степане Антоновичу, не робите ані найменших спроб завоювати симпатії населення. Маю підозру, що ви не гарантуєте соціальний захист малозабезпеченим на відміну від багатьох політичних лідерів, що обличчю борються за краще життя громади, за її добробут.

— Я прихильник жорстких, рішучих заходів. Банкрутство — підпримства чи окремого громадянина — має спонукати його до рішучих дій, до пошуку шляхів виживання, а не тільки до страйків, пікетів тощо. Наші люди до такого самостійного пошуку ще не звикли, а тому повсюкчас апелюють до влади. Суспільство, позбавлене захисту слабких, обличчя природою. Маємо виробити механізм чіткого, адресного призначення цієї допомоги. Держава не може допомогти всім. Сподіваюсь на таку допомогу — самообман. Ми вже бачимо, до чого призвела диспропорція в оплаті праці шахтарів та інших категорій населення.

— Коли вас призначили представником Президента, ви зізналися в інтерв'ю якійсь із місцевих газет, що маєте завдання в роботі «м'яку владу, яка індуї завжди має надати. Думаю, що цієї «вади» ви вже позбулися...

Оксана ТЕЛЕНЧІК

Львів

У ПОШУКАХ ЛЮДСЬКОГО ОБЛИЧЧЯ КАПІТАЛІЗМУ

НОТАТКИ З І З'ЇЗДУ «НОВОЇ УКРАЇНИ»

Перший з'їзд об'єднання «Нова Україна», яке, щоб не конфліктувати із законодавством, зняло з назви додаток «громадсько-політичне», засвідчив годовице: у республіці визнається, структурований й об'єднаний відповідними програмами ще один опозиційний центр. А отже, процес перегрупування опозиційних сил вступає в завершальну фазу.

Виявляє це закономірне з над 90 відсотків населення, мало хто з тих, хто боровся за незалежність, запропонував реальні програми дальшого розвитку. Принаймні жодна партія чи рух сьогодні не може похвалитися, що знає, куди йти, і як наслідок Україна загальмувала й копіює те, що намагається копіювати чужі кроки. На жаль, акція неважко для переважної більшості населення, і з цього випливає, що одна причина активізації опозиційних сил. А саме після 1 грудня в

В партії і рухах

Україні майже всі прошарки населення нічого не здобули, таким чином, на межу дискредитації поставлено ідею незалежності. Розмови на кшталт «що ми з цього маємо?», які точаться на побутовому рівні, то певний, але серйозний, тривожний дзвінок для влади, яка нічого реально не пропонує, і на фоні загальної кризи є серйозною загрозою нашій державності. До цього не можна ставитися як до елементарного «примітивного прояву «ковбасної психології».

Україна загальмувала й копіює те, що намагається копіювати чужі кроки. На жаль, акція неважко для переважної більшості населення, і з цього випливає, що одна причина активізації опозиційних сил. А саме після 1 грудня в

владу. Тому й перейшла в опозицію. Причому вже не тільки урядові В. Філінка, а й усієї системи нинішньої влади, парламенту і Президента. Цей кульбінг новоукраїнської поведінки просто: ми за ринковою перетворення і проти тих, хто їх гальмує. Новообраний лідер «НУ» депутат В. Філінко, пояснюючи, що економічна свобода — це базис для всіх інших свобод, сказав: «Нам небажуду, якою буде майбутня Українська держава, котру ми бачимо демократичною і ринковою». За це ми боремося, і в цьому суть нашої постанови, до Президента. Ми повинні стати сильними, щоб впливати на Президента в цьому напрямі.

(Закінчення на 6-й стор.)

НАТ МИСТЕЦТВА

роботи
ова, В. Гри-
С. Якутові-
у світі авст-
менту. Мог-
стя, не зве-
о виручила
ле підприєм-
Його науко-
дійсний член
ації хірур-
медичних на-
В. Земсков
ржавної пре-
дктор ме-

Добра вість

дичних наук професор
В. Скиба — щирі шануваль-
ники прекрасного. Вони розу-
міють, що скальпель може
рятувати тіло, а для душі
кращий лікар — пензель.
До речі, «Медіком» прово-
дить безплатне лікування лю-
дей, хвороби яких пов'язані
з Чорнобилем. Протягом двох
років мале підприємство спів-
працює з «Союзом Чорно-
биля».

Людмила КОХАНЕЦЬ.

АНОВЕ ОФІЦЕРИ!

в для різних
залізничних,
ськ зв'язку
ння цілком
иву із 150
яких — кан-

Після срібного ювілею учи-
лище випускає із своїх стін
ще 400 молодих офіцерів.
Уперше вони будуть прохо-
дити службу в арміях різних
країн, більшість — у неза-
лежній Україні.

Тож у добру путь, панове
офіцери!

Юрій ДОЦЕНКО.

Це ж треба

40° НА 76

На багатьох автострадах
України з'явився новий «до-
рожній знак». Правда, офі-
ційно його не затверджено, і
встановлюється він не за рі-
шенням ДАІ. Цей знак при-
думали невдахи-водії, які за-
лишилися в дорозі без краплі
паливного. На узбіччі
вони ставлять порожню кани-
стру, а на ній — дві пляш-
ки горілки. Досить промови-
сті символи.

Однокілово хто на них ре-
агує. Ще нема автомобілів,
які можна було б заправити
спиртом. «Заправитися» са-
мою водою — не пробле-
ма. Гроші у нього завжди
знайдуться.

«Вісник».

В ГОСТЯХ
У «МОРСЬКИХ
ДИЯВОЛІВ»

Нинішньої весни інформацій-
ні агентства передали сенса-
ційне повідомлення: українсь-
ку присягу прийняв особовий
склад частини спеціального
призначення розвідуправління
Чорноморського флоту, дисло-
кованої у Миколаївській обла-
сті. «Ви — перші журналісти,
котрі одержали сюди доступ»,
— сказав командир частини
Анатолій Карпенко.

«Одна з легенд стосуєть-
ся самого походження остро-
ва Батареїного (нинішня його
назва — Первомайський, хоч
усі називають його просто
Майським). Отже, острів ніби-
то почали будувати ще
за Катерини II з ініціативи Су-
ворова, після закінчення ро-
сійсько-турецької війни 1787—
1791 років. Насправді ж штуч-
ний острів, що захищає вхід
у гирло Дніпровсько-Бузького
лиману, спорудили майже на
століття пізніше. Це зробили
інженери під керівництвом гра-
фа Тотлебена. Острів був
сторожем морських воріт Дні-
пра і Бугу аж до 1941 року,
коли тут стояв гарнізон кіст-
кою в горлі фашистів.

А на початку 60-х сюди пе-
редислоковано, подалі від люд-
ських очей, військову частину
з Севастополя. Відтоді острів
огорнула завеса секретності.

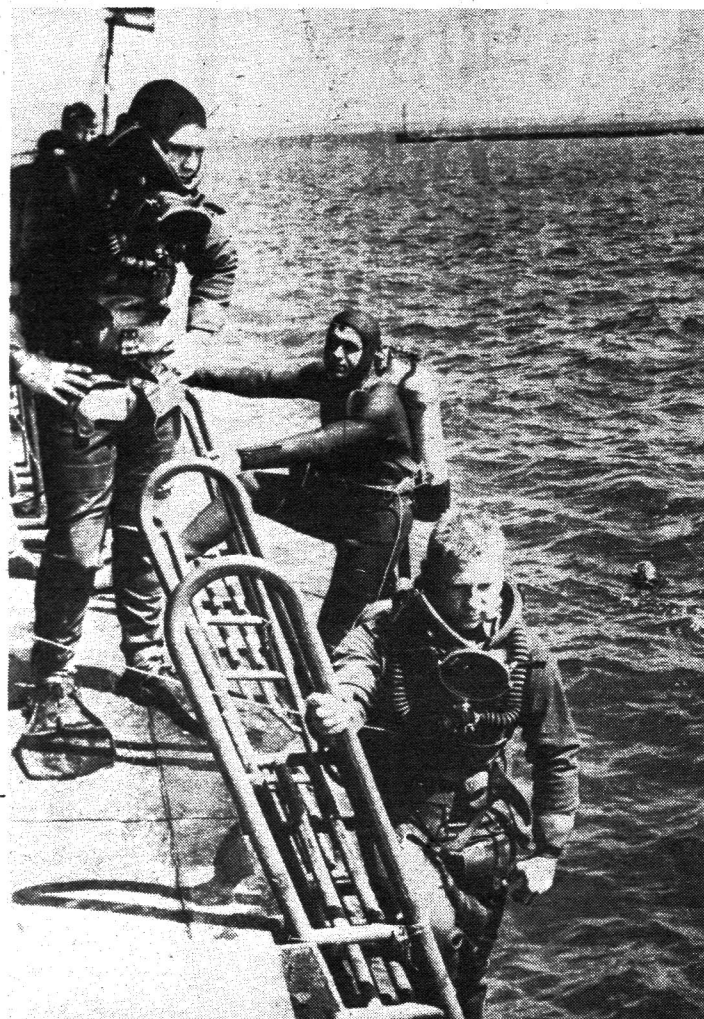
«Почувши слово «коман-
дос», командир і його заступ-
ники Л. Овечко та А. Чугрин
взялися переводити розмову
на іншу тему. Вітім, розпові-
ли, що новобранців відбира-
ють дуже старанно, служба не-
легка, але дуже цікава, якщо

йдеться про справжніх чоло-
віків. «Судить самі: за три ро-
ки, а тепер — за два наші
підопічні повинні освоїти 19
спеціальностей, — розповідає
командир — Водолі, справа,
стриб, парашут, у тім
числі на воду з акалангом,
радіозв'язок, стрільба з нашої
й іноземної зброї, рукопашний
бій, інженерна підготовка, то-
пографія... Недавно біля бере-
гів Греції наш танкер отри-
мав пробіну. «Важкі водола-
зи» нічого не змогли зробити.

І тоді, — шторм, розлита по
морю нафта, — двоє наших
спецназівців (назвемо їх звич-
ним російським словом) зумі-
ли ліквідувати пробіну й вря-
тувати судно». А ось деталь,
яка раніше не повідомлялася:
під час всевітнього фестивалю
молоді і студентів на Кубі са-
ме «па з Майського» гран-
тували безпеку суден чужин-
ських делегацій.

Вихованців Майського охо-
че беруть на службу до орга-
нів внутрішніх справ чи охо-
рони. Останнім часом є попит
на так званих захисців...

А п'ять років тому не
1.600, як у надстроковика, а
на порядок більше, ще й час-
тково у ВКВ. Дехто вже по-
дав рапорт — хто може їм
дорікати? Але професіонали
отакі — зброя двоюстра, у
чіпх руках вона буде? Спецназ
з Майського свою українську
присягу прийняв, і сподіваєть-
ся стати у пригоді саме своїй
державі. Правда, хоча частина
підпорядкована ЧФ, і після
отієї присяги ставлення до них

з боку командування трохи
насторожене...

«Такі бійці — коли один мо-
же запросто замінити чоти-
рьох або й п'ятьох — потріб-
ні якій хоч державі. Ну, хто,
скажіть, будь ласка, може стрі-
бнути з висоти 60 метрів, коли
запасного парашута не беруть,
бо не знадобиться? Цей гру-
повий стрибок здійснили кі-
лька років тому парашутисти

з Майського під керівництвом
полковника Позднякова. Сам
він тепер у відставці, а тоді
встановив неофіційний рекорд
і отримав ордена...На знімку: епізод водолаз-
ного тренування.

(Закінчення на 9-й стор.).

Два світи — одна рибалка

ПУАСОН О ЛЯЛЯ!

Якби він не розмовляв по-
французьки й не мав ари-
стократичних манер, я все
одно сказав би, що він фран-
цуз. Кристіан Руаї, або, як
усі його називають, «Просто-
Душка», немов губка, всо-
гав у себе типові риси фран-
цузького народу — розку-
тість, товариськість, азарт-
ність. У Парижі він п'ять ро-
ків займався маркетингом в
царині культури, що й виз-
начило його інтерес до Ук-
раїни. Він прибув до Києва
на два місяці стажуватися у
Французькому культурно-
му центрі. Місяця йому ви-
стачило на те, щоб схилити
до участі у святкуванні Все-
світнього дня музики кілька
західних держав, скуштувати
сухаря нашого «маркетингу»
й «сервісу», полюбити укра-
їнців і закохати їх у себе.

Кристіан — просто-душка,
відмовити йому в чомусь не-
можливо вже з цієї от при-
чини. Перша серед багатьох
його пристрастей — риболов-
ля. Сена французів рибою

не балує, до цього він риба-
лив лиш на водоймах Норве-
гії, де у його бабусі замок
та все інше. Еге ж, їхній рід
пустив коріння у Скандина-
вії, а Руаї — вельми шано-
ване й знатне у тих місцях
прізвище.

На моє запитання, як йому
подобаються мої спінінги,
йому, вперше за місяць ста-
жування відмовила тактов-
ність: «Це рівень 50-х ро-
ків, як і все, на жаль, інше!»
Він мав на увазі життя, й
мене це вишпигнуло. Кристіан
на важко чимось здивувати,
і я з усієї сили просив Усе-
вишнього, щоб у француза
клонуло. І не якась там кі-
лограмова форелька, яку він
ловив у бабусиному басейні,
а ляш на кілограмів два-
три... Та ляш не клював, я
ж тим часом стажувався у
французькій. Ага, у Фран-
ції ось так, як ми, зі спінін-
гами, без відловного квит-
ка не постоїш. Вимагається
раз на рік виплатити симво-
лічну суму приватній фірмі.

Ці кошти йдуть на зариблен-
ня, рекультивацію водойм.
Як ти платиш, ніхто надто
не контролює, бо рибалки —
народ порядний. Снасті —
пластикові телескопи, воло-
сін, гачки, підсаки — від-
носно дешеві (читай — «до-
рого»), зате вибір — чого ду-
ша бажає! Київський рибний
базар, де ми удвох купува-
ли для риболовлі черв'яків,
обминув би кожного порядний
француз («продавці — не-
тверезі!»)...

«Кристіан перебив різкий
звук спінінгового дзвіночка.
Він підск — і прут запру-
жинив у руці, й на поверх-
ню, нарешті, упало важке
тіло ляща!»

— Poisson oh la la! — за-
кричав не своїм голосом
Кристіан.— Знай наших! — кричав
я в унісон.

І Дніпро зашумів.

Сергій ВУСАТИЙ.

Київ.

ЗАЧАРУВАЛИ...

лати до столиці України по-
дарунки для її маленьких
жителів.Цікаво, що в Челано жи-
ве 11 тисяч чоловік, а гума-нітарної допомоги вони зіб-
рали на три мільйони дола-
рів.

Ольга ГУТВАРЕВА.

ЛИХО ПРИЙШЛО ЗНЕНАЦЬКА

Стихія

Внаслідок сильної зливи,
що супроводжувалася гра-
дом і буревієм, потерпіло кі-
лька районів Буковини —
Кицманський, Хотинський та
Новоселицький. Стихія по-
шкодила сотні гектарів посі-
вів сільськогосподарських ку-
льтур, житлові будинки, ви-
робничі споруди, лінії елект-
ропередач та зв'язку. Розми-
то дороги, береги річок, що
спричинило затримки у тран-
спортному сполученні. Пови-
ню затоплено залізничний

вокзал та кілька вулиць в
обласному центрі.На відміну від торішньої
руйнівної зливи цього разу
обійшлося без людських
жертв.Обласна держадміністра-
ція оперативно організувала
допомогу потерпілим. В міс-
ця, що зазнали удару стихії,
направлені ремонтні бригади
електриків, зв'язківців, необ-
хідну техніку та будматеріа-
ли.

Василь БАБУХ.

Чернівецька область.

Пригода

ВКОЛОВСЯ І ЗАБУВСЯ

Пізннього вечора жінка ква-
пилася додому. Раптом — на
вулиці Володимира Велико-
го хтось грубо схопив її за
руку. «Гроші!» — пролуна-
ла вимога. Відмовила — і
одразу на неї посипався град
ударів під акомпанемент бру-
тальної лайки. Заклик про
допомогу почув наряд Наці-
ональної гвардії, що перебу-
вав поруч, під керівництвом

старшого солдата Романа
Липницького. «Голника» мит-
тю знешкодили. Як з'ясува-
лося, він перебував у стані
наркоїтичної прострації. Як
кажуть, вколовся і забувся.
Тепер, судячи з усього, отя-
миться за ґратами.
Ігор КРОЛЬ,
працівник прес-служби
командуючого Націона-
льною гвардією.

ПІ

Нещодав-
ний вечір
цей, створе-
вдішумів. А
вих вступні
ладу залиш-
годення й
попросили

— Наді-
що вірити
майже тиж-
нашу редак-
що цього річ-
шого ліцею
різні факул-
університет-
пнів, вияв-
шеними. Н
університет-
цей, не об-
ніяких піл-

— Питан-
тичне заре-
випускників
ського унів-
ді попередн-
Підписано
університет-
ким райони-
якому тако-
ться наш на-
про те, що
факультет
дають вступ-
ходять спіль-
рену з вик-
університет-
ліцею ми
рік «не вик-
пільгу. Бо
тілося випр-
рити якість
і учнів. Хо-
ти підтвер-
тірки». Ко-
ник ліцею
або золоту

Є серед
такі, що с-
ховані до в-
вступних іс-
ремоніад і
олімпіад і
Правда, і
рада ліцею
ним дітям
які, очевид-
вані при вс-

— Розка-

Чом

НЕ

Учора у
канському
ярмарків ві-
ка-ярмарок
ів Франції,
ють фірма
націонал»
представник
інтерв'язок

Мабуть, і
сьомий па-
здивовані
когольних
напоїв, які
цузька фір-
дуть здивов-
рівняно з т-
платити за
або баночку
р'є» у Пари-
буде сміхов-
речі, після
тавки-ярмар-
зв'язок» пре-
спонати за

А зараз є
зв'язок» зап-
ючих ознай-
востями «У-
шіонал». На-
ни безмеж-
повів на пр-
президент Н-
котрий прив-
клян і Міні-
України. Це
новки. Всти-
першому пр-

Фоторепортаж

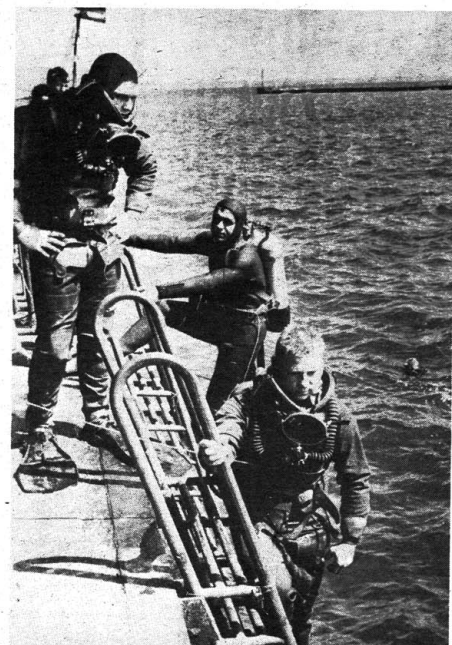
ИХ

»

равних чоловіків: за три роки — за два наші осойти. Я розповідає долі справ, шує у тім з акалангом, рільба з нашої тої, рукопашний підготовка, то-вально біля бере-танкер отри-«ваккі» водола-могли зробити, і, розлита по двоє наших зведемо їх звич-і (словом) зумі-пробіну і вря-А ось деталі, повідомляє: його фестивалі-тів на Кубі са-іський «гран-суден» іансь-

айського охо-пужбу до орга-справ чи охо-часом є попит іа...

при чому не-строковика, а-ше, ще й ча-Дехто вже по-то може їм професіоналі-двогостра, у-буде Спецназ-юю українську-і, і сподіває-оді саме свої-і, хоча частина-4Ф, і після-влення до них

з боку командування трохі насторожені...
...Такі бічці — коли один може запросити замінит чотирьох або і п'ятьох — потрібні якій хоч державі. Ну, хто, скажіть, будь ласка, може стрибнути з висоти 60 метрів, коли запального парашута не беруть, бо не знадобиться! Цей груповий стрибок здійснили кілька років тому парашутисти

з Майського під керівництвом полковника Позднякова. Сам він тепер у відставці, а тоді встановив неофіційний рекорд і отримав орден...

На знімку: епізод водолазного тренування.
(Закінчення на 9-й стор.)

ні!

на зарібленню-войдом, ніхто надто го рибалки — і. Снасті — скопи, воло-дсаки — від-читай — «до-ці» — чого дуч-кний рибний двох купува-влі черв'яків, ний порядний (авці — не-

еребін різкий го дзвіночка, і прут запу-ї на поверх-пало важке

і lalal! — за-ім голосом

ніх! — кричав

увів.

ВУСАТИ.

1...

ги вони зіб-льйони дала-

ГВАРБА.

ЛИХО ПРИЙШЛО ЗНЕНАЦЬКА

Стіхія

Внаслідок сильної зливи, що супроводжувалася градом і буревієм, потерпіло кілька районів Буковини: Кіцманський, Хотинський та Новоселицький. Стіхія пошкодила сотні гектарів посівів сільськогосподарських культур, житлові будинки, виробничі споруди, лінії електропередач та зв'язку. Розмиті дороги, береги річок, що спричинило затримки у транспортному сполученні. Повинно затоплено залізничний

воказал та кілька вулиць в обласному центрі.

На відміну від торішньої руйнівної зливи цього разу обійшлося без людських жертв.

Обласна держадміністрація оперативно організувала допомогу потерпілим. В місця, що зазнали удару стихії, направлені ремонтні бригади електриків, зв'язківців, необхідну техніку та будматеріали.

Василь БАБУХ.

Чернівецька область.

Пригода

ВКОЛОВСЯ І ЗАБУВСЯ

Пізнього вечора жінка впадалася дорому. Рамтом на вулиці Володимир Великого хтось грубо схопив її за руку. «Гроші!» — пролунала вимога. Відмовила — і одразу на неї напався град ударів під акомпанемент брутальної лайки. Закляк про допомогу почув наряд Національної гвардії, що перебував поруч, під керівництвом

старшого солдата Романа Липинського. «Гопника» миттю знешкодили. Як з'ясувалося, він перебував у стані наркотичної прострації. Як кажуть, вколовся і забувся. Тепер, судячи з усього, отямиться за ґратами.

Гор КРОЛЬ, працівник прес-служби командуючого Національного гардією.

Ocsira

ПІСЛЯ БАЛУ

Нещодавно «Голос України» розповів про перший випускний вечір в Українському національному гуманітарному ліцеї, створеному рік тому при Київському університеті. Бал відбувся. А в ліцеї знову гаряча пора — до закінчення нових вступних іспитів до цього унікального навчального закладу залишилося кілька днів. Розповісти детальніше про сьогоднішні перспективи «дочірньої школи» альянс-матер ми попросили директора ліцею Надію ЧЕРВІНСЬКУ.

— Надіє Михайлівно, як-що вірити дзвінкам, які майже щодня лихоманили наші редакцію, чутки про те, що історичні випускники цього ліцею зараховані на різні факультети Київського університету без вступних іспитів, виявилися перебільшеними. Невже Київський університет, створюючи ліцей, не обцяв його учням ніяких пільг?

— Питання про автоматичне зарахування кращих випускників ліцею до Київського університету ми справді попередньо обговорювали. Підписано навіть угоду між університетом і Старокиївським райвиконкомом столиці, якому також підпорядковується наш навчальний заклад, про те, що на філологічний факультет ліцейці не складають вступні іспити, а проходять спільну комісію, створену з викладачів ліцею та університету. Але на разі ліцею ми вирішили перший рік «не використовувати» це пільгу. Бо перший рік хотілося випробувати, перевірити якість знань і вчителів і учнів. Хоч, я впевнена, діти підтвердили б свої «п'яні» імена. Кожен третій випускник ліцею отримав срібну або золоту медаль.

Є серед наших ліцейців і такі, що справді вже зараховані до вузів України без вступних іспитів. Але як ремонік! республіканських олімпіад і конкурсів.

Правда, науково-методична рада ліцею найбільш здібним дітям дає рекомендації, які, очевидно, будуть враховані при вступі до вузів.

— Розкажіть, будь ласка,

про «педагогічну кухню» гуманітарного ліцею.

— Наш навчальний заклад — не абітурішкола, він дає різноманітну гуманітарну освіту протягом двох, а в перспективі — трьох років. Завдання мінімум педколективу — дати дітям базові знання, тобто ті, які вони мали б отримати в типовій середній школі. Крім того, викладаємо основи філософії, українознавства, дві іноземні мови як окремі предмети і декілька спеціалізованих курсів, в тому числі і східних мов, історії світових релігій, історії культури, психології, основ спілкування тощо. На останньому році навчання — це поки що рівень 11 класу — маємо мір вести предмети класи приблизно по 10 учнів кожен. Вони працюватимуть за спеціалізованими програмами. Сюди добиратимуться діти, які визначилися з майбутньою професією.

— У своїй назві ліцей має досить відповідалні означення: «український», «національний». Ви працюєте за авторською концепцією національної школи?

— Ми працюємо за концепцією колективного. В її розробці брали участь і Київський університет, і Інститут українознавства, й Міністерство освіти... Зрештою, весь колектив. А це і вчителі, які в конкурсній боротьбі право працювати в нашому ліцеї, а також викладачі вищої школи, професори зарубіжжя, які теж читають лекції, ведуть спецкурси у нас.

Розмову веде

Катерина КІНДРАСЬ.

Київ.

Виставки

Чому Ален Делон не п'є одеколон

Учора в Києві в Республіканському центрі виставок і ярмарків відкрилася виставка-ярмарок найкращих напоїв Франції, які представляють фірма «Ж'Натал Інтернаціонал» та її офіційний представник в Україні «Укр-інтерв'язок».

Мабуть, всі, хто приїде у сьогоднішній день, будуть здивовані асортиментом алкогольних та безалкогольних напоїв, які представляє французька фірма. А іноземці будуть здивовані цінами. Порівняно з тим, що треба заплатити за пляшку коньяку або баночку води фірми «Піре» у Парижі, кийська ціна буде сміховиною низькою. Проріч, після завершення виставки-ярмарку «Укрінтерв'язок» продаватиме всі експонатні за валюту.

А зараз фірма «Укрінтерв'язок» запрошує всіх бажаючих ознайомитися з можливостями «Ж'Натал Інтернаціонал». На мою думку, вони безмежні. Про них розповів на прес-конференції президент Ж'Натал П'єр Венстен, який привіз подарунки для киян і Міністерства освіти України. Це дві лазерні установи. Встиг побувати він і в першому приватному театрі

Києва, де подивився цікаву виставу.

Директор фірми «Укрінтерв'язок» Сергій Цюпка сказав:

— Наша фірма займається передачею даних через космос. Співробітництво з «Ж'Натал Інтернаціонал» — це ще один вид нашої комерційної діяльності. Ми щомісяця отримуємо до 36 тисяч сигналів з Франції з різноманітними винами, лікерами, коньяками, водами. Продаємо оптом за валюту з великою знижкою. Ціни у нас в 2—4 рази дешевші за європейські. Почали у двох магазинах продавати спиртні напої з Франції за карбованці. Скажу одне: напої з Франції у нас не залежуються, бо це екологічно чисті продукти. Щодо угод і замовлень? Будь ласка, 1, 2, 3 липня чекаємо всіх у сьомому павільйоні Республіканського центру виставок і ярмарків. А телефонні так: 267-39-81; 267-39-24. Факс 265-30-36.

Побувавши на виставці, зрозумів, чому Ален Делон не п'є одеколон. Бо є багато інших чудових напоїв. У Франції.

Олександр ВОЛОДИМИРОВ.

На замітку

ЯКЩО ВИ ЗБИРАЄТЕСЯ ДО СТОЛИЦІ

На мосту імені О. Патона з 1-го липня по 16 серпня у зв'язку із заміною асфальту, бетонного покриття припиняється рух трамваїв і автобусів. Пасажирські автобуси курсуватимуть, як звичайно.

На дільниці Ленінградська площа — площа Героїв Великої Вітчизняної війни діє автобусний маршрут № 3, де буде збільшено кількість машин.

Рух трамвайних маршрутів організовано так: № 34 — Конотопська площа — бу-львар Дружби народів — залізничний вокзал. № 27 К — бульвар Дружби народів — залізничний вокзал (у години «пік»).

Трамвайні маршрути №№ 21, 27, 31, 32 не вийдуть на лінію. На дільниці Героїв Великої Вітчизняної війни — Московська площа відкрито новий троллейбусний маршрут.

Валентина ПИСАНСЬКА.

Так і живемо

ПРОДАВАЛИ — ВЕСЕЛИЛИСЯ

Згідно з рішенням Сумської обласної Ради народних депутатів автомобіль «Чайка», на якому колись їздив перший секретар обкому партії, має бути проданий за аукціоном. Виручені кошти планувалося використати у завершенні будівництва центру школярів та юнацтва.

Мабуть, пірнуку це рішення не виконувалося і не тому, що вирішили до нього ретельно підготуватися, напевно, па-лець об пальці не вдарили, аби як слід організувати справу, звес-но подбати про рекламу. Все трапилося не так, як хотіли. У понеділок місцева газета «Добрий день» задала про аукціон, а вже наступної середи у порожньому залі єдиний покупець (представник чи то «Металену» чи МММ), сплативши строгий суми 2 мільйонів карбованців, отримав лімузин.

Звичайно, і 2 мільйони — це гроші, але ж справжній ціна авто, який більше не випускає промисловість, і які уособлюють собою ком-партиє минуле, коштують значно більше. Багато колекціонерів не захо-діть віддати за таку ко-дешню 100—200 тисяч до-ларів. Отже, московські комерсанти сказали щиро «адані» сумській вла-стям за чудову нагоду просто і ефективно при-стосувати свій капітал.

Віталій МАКСЮТЕНКО.

Суми.

Наш співрозмовник — голова Полтавської міської Ради народних депутатів.

Анатолій КУКОБА:

«МИ ВИСТОЇМО, ВІДРОДИМОСЯ, ЗМИЦНІЄМО»

— Анатолію Тихоновичу, проблеми сьогодення Полтави, напевне, такі самі, як і в інших містах. Це жалюгідний бюджет, нестача матеріальних ресурсів для утримання комунального господарства, підвищення вартості будівництва і захист споживачу ринку... Та головна з них — соціальна допомога незахищеним верствам населення. Як вирішувати вона?

— Незважаючи на фінансові труднощі, діє комплексна програма «Турбота». Так, з міського бюджету виділено 1 мільйон 300 тисяч карбованців на літнє оздоровлення дітей шкільного віку, відкрито 25 прищипальних таборів праці і відпочинку в приміському районі. Протягом минулого навчального року ми забезпечили безплатним харчуванням школярів 1—4 класів. Надавали також матеріальну допомогу учням із малозабезпечених сімей, дітям-сиротам.

Вирішує міська рада і проблеми соціального захисту ветеранів війни, праці, інвалідів, одиноких престарілих громадян. Навели лише два приклади. Усі інваліди та учасники війни — власники автотранспорту — забезпечуються паливом. Їхній транспорт також позачергово обслуговує об'єднання «Автосервіс». Відшкодуємо лікувальним установам витрати за безплатний відпуск медиків і деяким категоріям хворих. Інвалідам та

учасникам війни, дітям до трирічного віку. У магазинах діє 11 спеціалізованих відділів «Куточок милосердя» по обслуговуванню найбільш вразливих похилого віку, а близько тисячі одиноких людей забезпечені безплатним харчуванням.

На жаль, бездомні і голодні на наших вулицях стають реальністю. А про швидкий вихід економіки з кризи вже не гадають навіть найбільш оптимісти...

— Ми стали співучасниками руйнування системи господарювання, яка базувалася на тоталітаризмі, диктаті московських правителів, підміні економічних законів ідеологічними догмами. Отже подолання цих хвороб значною мірою залежатиме від вижачених, узгоджених дій міжурядових інстанцій, парламентів республік колишнього Союзу. А цього поки що якраз і немає. Як наслідок, виникають неспівпадіння місцевій владі процеси. Це насамперед так звана лібералізація цін, податкова політика, яка веде до удушення як державного сектору, так і вільного підприємництва та інші. Причому, полтавські заводи «Хіммас», тепловозоремонтний, ВО «Лтава» на 80—90 відсотків залежать від поставок матеріалів, комплектуювальних з Росії, інших держав. За межами України вони не реалізують і значну частину своєї продукції, однак хронічні затримки у взаєморозрахунках, призвели до того, що партнери заборгували нам від 30 до 450 мільйонів карбованців. Внаслідок цього скорочується виплати заробітної плати. На мій погляд, парламент України зловживає розподільчими функціями на шкоду законотворчій, особливо в економічній діяльності.

— І яким вам бачиться вихід з такої ситуації?

— Склад економіки, що наразе, може зупинити тільки тоді, коли в суспільстві утвориться сила, здатна ефективно провести економічні

Життя Рад

ні реформи. Мова йде про зародження класу людей, які матимуть власність. Це не тільки підприємці, а й кваліфіковані робітники, замощені селяни, представники інтелігенції. Саме вони у всіх розвинувих країнах відіграють роль фундаменту, центру ваги, який не дає розквітатися державному кораблю від політичних бур. Створити такий клас можна лише через комерціалізацію державних підприємств, роздержавлення і приватизацію, всебічну допомогу малому бізнесу. Цим шляхом ми й ідемо.

Проте проблем, мабуть, більше, ніж обнадійливих зрушень. Надто повільно йде комерціалізація в торгівлі, побутовому обслуговуванні. Одна з головних причин — немає факхівців, здатних кваліфіковано й грамотно привертати ці проблеми. Дотогочі старі монополні структури, пристосовуючись до нової ситуації, ховаються під новими явищами, ухиляючись від процесу реформи.

Вітали кількагодинну розмову з Президентом України Леонідом Кравчуком щодо вироблення програми національного і культурного відродження Полтави як одного з історичних центрів України. Що вже вдалося здійснити із задуманого?

— На одній із сесій міськради розглянула концепцію національного, культурного відродження Полтави. І Леонід Манакович, ознайомившись з нею, доручив уряду сприяти в реалізації цієї програми. Нею, зокрема, затверджено історико-архитектурний опорний план Полтави, у якому визначено межі комплексної зони охорони пам'яток історії, культури, архітектури, зони охорони ландшафту, території регулювання забудови. Ідея відродження Полтави знайшла широку підтримку в депутатах, громадськості. Провед-

но міські конференції з проблем розвитку міста, де всі, хто бажав, могли висловити свою точку зору на цю проблему, внести конкретні пропозиції. При міськвиконкомі створено громадську організацію «Фонд відродження Полтави», яка бере активну участь у розробці проекту реконструкції та забудови центральної частини міста і надання їй статусу історико-культурної заповідної зони. Витовляються проекти реконструкції Паняньського узвозу із встановленням на ньому пам'ятника Козацької слави, археологічних робіт на Червоній площі, де було відбувалося Успенський кафедральний собор, знищений у 1836 році. Власне, ця тема заслуговує на окрему розмову, і тому ми охоче приймемо усі пропозиції від читачів «Голосу України», яким близьке і дороге наше місто.

— Полтава має тісні зв'язки з українською діаспорою за кордоном, діловими колами. Що це дає місту?

— Зв'язки з діаспорою підтримує переважно громадські організації. Наприклад, товариство «Прогрес», яке очолює депутат міськради Микола Кульчицький, активно співпрацює з товариством української мови міста Чикаго та організаціями демократичної молоді США, Канади. Рух налагодив контакти з прихильниками Руху канадського міста Санкт-Катерини товариством української громади Каліфорнії. Крім духовного збагачення, ці зв'язки допомагають громадським та державним організаціям міста отримати отримати літературу, благодійні кошти. Досить вагомою є допомога місту з боку західнонімецького міста-партнера Філдери. Минулого року ми одержали звідти 196 тонн гуманітарної допомоги з них 56 тонн медикаментів і 73 — медичного обладнання. Близько 120 тонн різноманітних вантажів одержали вже цього року. А

всього німецька сторона надала допомоги майже на три мільйони західнонімецьких марок.

Але хочу підкреслити, що партнерські зв'язки не обмежуються лише гуманітарною допомогою. Відповідно до протоколу співробітництва здійснюється обмін групами школярів, молоді, творчих працівників, спортсменів. Завдяки тісним контактам із німецькими партнерами спеціалісти Полтави виготовили ескізний проект та макет експозиції України на міжнародній інтернаціональній виставці «ІПА Штутгарт ЕКСПО-93». Дедалі частіше до Полтави заїжджають західні бізнесмени, спеціалісти з цікавими, перспективними проектами. Але найголовніше те, що все це, такі ділові і дружні відносини об'єднують людей.

— І останнє запитання. Протистояння між обласною та міською Радами у Полтаві вже багаторазово об'єктом. Що змінилося після призначення на посаду представника Президента України в області Миколи Залудька?

— Ми завжди були сильніми до того, щоб відстояти в Радах різних рівнів базувалися на взаєморозумінні. І не з нашої вини це не завжди вдавалося. Все-таки практика функціонування обласних структур у минулому (ще й сьогодні) — розділ, керувати, володарювати — і призвела до того, що інтереси мешканців обласного центру певною мірою були ущемлені — як в соціальній, так і в інших сферах. А міськрада не могла з цим миритися. Із призначенням в область представника Президента України Миколи Залудька ситуація змінилася. З більшістю питань ми знаходимо розуміння як у нього, так і в обласній державній адміністрації. Сподіваюся, так буде й надалі.

На завершення розмови хотів би поділитися з читачами шанованої газети своїми надіями на кращі часи і долю для нашого народу. Ми вистіймо, відродимося і зміцніємо, бо люди наші спокійні були мудримі і працьовитими. І в цьому запорука щасливого майбутнього.

— Дякую за розмову.

Інтерв'ю провів
Григорій ГРИНЬ.
Полтава.

У ПОШУКАХ ЛЮДСЬКОГО ОБЛИЧЧЯ КАПІТАЛІЗМУ

(Закінчення.)

Початок на 3-й стор.).
Тому сьогодні наше ставлення до Л. Кравчука загальноопозиційне. Заступник Голови ВР України В. Гринюк про перспективи діяльності «НУ» додав: «Нас можуть і будуть не любити, але з нами рахуватимуться, коли ми запропонуємо конкретні програми виходу з кризи. А вона сьогодні реальна. Наша державність поставлена в умовах, так би мовити, «фіфті-фіфті»: або ми долаємо кризу, або втрачаємо наші завойовування».

З прийняттям ухвали з'їзду відомо, чого найбільш часом домагаються «НУ». Відставити уряд В. Фокіна й формування уряду факхівців ринкової орієнтації на основі широкіх політичних порозумінь. Розгортання ринкових реформ, широкої приватизації, створення власної фінансової системи, ліберальної податкової системи, демократичної, структурної перебудови господарства. Дотримування парламентських вибо-

рів та ініціювання Конституційної асамблеї як механізму прийняття нової Конституції України та переходу її до нового, державно-суспільного устрою. Його В. Філенко визначив як «капіталізм із людським обличчям».

Для здійснення запрограмованого з'їзд «НУ» засудив блокування урядом В. Фокіна ринкових реформ, доручив президенту об'єднання розробити пропозиції щодо нового складу Кабінету Міністрів й обговорити його не пізніше вересня 1992 року. Президент ж повинна також створити робочу групу для написання проекту Конституції, а рада «НУ» — ініціювати проведення референдуму про дострокові парламентські вибори. Для цього потрібне рішення не менш як 200 громадян. Оскільки за новим Статутом «НУ» не може висувати кандидатів у депутати, новоукраїнці планують перед виборами створити блок політичних партій під назвою «Нова Украї-

на» і таким чином штурмувати «верхи». Лідер соціал-демократів, які колективно входять у «НУ», депутат Ю. Збігнєв поділився ще однією ідеєю: перед виборами провести «круглий стіл» усіх партій республіки, узгодити позиції і, можливо, взагалі розробити Україну на сфері політичного впливу і добувати депутатських місць. Тож на з'їзді «НУ» позначився цілком серйозний підхід до майбутньої парламентської боротьби, і нинішній владі доведеться серйозно попітніти, щоб уберігтися, коли вона цього справді хоче.

Були на з'їзді ще кілька примітних і характерних моментів. Перший з них полягає в тому, що в політику активно включилися представники нового бізнесу, які зрозуміли, без здійснення політичних рішень в економіці неможливо і її реформування. Бізнесмени не тільки підписали радикальні програмні документи, а й увійшли до керівних органів

«НУ». Це, в свою чергу, забезпечить їм не тільки солідну фінансову базу для діяльності, а й соціальну.

По-друге, «НУ» заявила про серйозні наміри об'єднати всі опозиційні сили ліберально-демократичного і соціально-демократичного спрямування. Коли соціал-демократи не потрапили до новоукраїнського керівництва, вирішили вийти з об'єднання, з'їзд не тільки записав до Статуту, що всі колективні члени «НУ» повинні мати одного представника в президії незалежно від підсумків рейтингового голосування, а й прийняв спеціальну резолюцію. В ній говориться, що «НУ» об'єднується на основі союзу між ліберально-демократичними і соціал-демократичними силами. В. Філенко пояснив цю принципову позицію: «В умовах зародкового стану політичних партій, які не можуть серйозно впливати на ситуацію, майбутнє за рухами і об'єднаннями». І послався на приклад Народного руху. На його користь і досвід останніх років, у яких посталою старих країнах до влади прийшли не якісь партії, а принаймні блоки партій чи багатопартійні народні фронти з являючою соціальною базою підтримки — від акаде-

міки і підприємств до наймального робітника, якого теж треба і можна зацікавити в перевагах ринку.

Отже, «Нова Україна» в новій анкеті виплила на політичну арену. В ній республіка одержала прообраз нового Народного руху. Тільки не національного чи національно-демократичного спрямування, а ліберально-демократичного і соціал-демократичного. В перспективі цілком можливе їхнє об'єднання на засадах пріоритетів демократії в певній політичній центрі, якого так сьогодні не вистає. А сьогодні «НУ» і Рух об'єдналися в антиутилітарний і антипарламентський боротьби. Не рахуватися з цим обставиною не зможе ні Президент Л. Кравчук, ні представники старої номенклатури, ні різноманітні «кращі». Вони шукатимуть свої ходи у відповідь. Така перестановка — серйозна і вагома заявка на те, що ми кудись зрушимо. І якщо до капіталізму, то справді бажано, щоб у нього було людське обличчя. На відміну від соціалізму, якому теж хотіли надати такого самого виразу й і-бо, набридло дивитися на Гітлера.

Володимир СКАЧКО,
спеціальний кореспондент
«Голосу України».

Облаштовуємося

Б У Д Е, Я К В А М Е Р И Ц І ? ..

На цьому збіжжю — не приміщення філармонії. І не виставочний зал. Збудували його, триповерхове, ддя... хорних і білих «Волг» обкомівського начальства. А тепер у ньому оселилося акціонерне товариство «Горинь» — сервіс — Лада» на чолі з президентом (він сидить за отим овальним вікном) Миколою ЛЯШЕНКОМ.

— Микола Івановичу, хочу з вами говорити як автомотор. Вашу фірму іменують не так урочисто, а просто — станція техобслуговування...

— Воно й справедливо, бо поки що ми займаємося переважно саме цим — «крутимо гайки». Але незабаром...

— Перепрощую, пане президенте, якраз хотілося б з'ясувати: приміщення ви одержали, можна сказати, який клас, а чи буде тут який клас автообслуговування? Ну, наприклад, як в Америці — приїхав, віддав ключі, а сам пішов коктейльми за балянами чи відео. Я, правда, не бачив, але розповідають...

— Я теж в Америці не бував. А

ось, скажімо, у Німеччині — доводиться. Дійсно, віддав ключі — і не бігаш, як у нас...

— «У нас» — це й у вас також? Автомотор жалюгідний прохач, а слюсар — неприступний пан? Не можемо без цього?

— Поки що, на жаль. Але буде і в нас «Америка». Маємо дві з половиною тисячі квадратних метрів виробничий площ, коли повністю «освоїмо» їх, буде десь 15 постів. А ще ж будемо цілий комплекс приміщень, де будуть розміщені кафе, бар, більярди таке інше. Спеціалісти у нас відмінні, а ринок, конкурен-

ція примусить працювати на повну силу.

— Перспективи цікаві...

— А ще буде в нас спільне з утворцями підприємство, що реалізуватиме відновлені автомобілі — на перших порах закуплені за кордоном автомобілі марки ВАЗ, що були в ужитку. Ми їх продаватимемо за валюту, а за неї купуватимемо залучені до іномарок. На гретому попері відкриваємо спеціальний торговий

салон. І все це не в далекій, так би мовити, перспективі, а вже ось-ось...

— А якщо у мене — тьху, тьху, тьху — поламалося авто, а тут яркий потріб-но їхати кудись у відраджання...

— У нас працюватиме пункт про-кату.

— Ну, спасибі, заспокоїли.

Бесіду вів
Сергій МЕЛЬНИЧУК.

Рівне

КАПІТАЛ КИПИТЬ, А «ДЖЕРЕЛА» ПАРУЮТЬ

Антибізнес

Усі ми знаємо, як нелегко живеться нині молодим комерційним структурам. Податки їх душать, сировину продають за цінами, далекими від реальних, постійно трусять перевірками, все зaborоняють... одне слово, не дають дихати.

Але, як правило, чи не кожне друге правило має виключок. Саме таким є фірма «Тиво», створена в результаті реорганізації Ніжинського ТВО «Джерела». Хоча податкова інспекція міста й склала акт, за яким «Тиво» повинна повернути державі 6,7 мільйона карбованців несплаченого податку, цілком вірогідно, що документ залишиться побажанням. Адже «Тиво» поддала про свої прибутки, понастановила нових комерційних підприємств, заснувавши банк, куди й пішли несплачені державі податки.

Ніжин поступово прощається з реаліями, так званого «розвинутого соціалізму». Виростають, як гриби після дощу, то на одній вулиці, то на другій офіси фірм, малих підприємств. У деяких з них, як повідомляло мені у міській адміністрації внутрішніх справ, вже й зарплата сягнула 100 тисяч. З'явилися перші мільйонери. А що поробиш, хто вміє плавати — маркувати у бурхливому річковому морі, як цука у ставку, той і живе. Причому, у творчому виробничому об'єднанні «Джерела» Українського фонду культури сидять нині, як мовиться, на бобах.

Мал. Сергія ФЕДЬКА.

ДУЖЕ ВАЖКО БІЗНЕСМЕНАМ ЗА НИНІШНІХ ПОДАТКІВ. АЛЕ НЕ ВСІМ, ПІДОЗРІ ДЕЯКИХ НАРОДНИХ ДЕПУТАТІВ УКРАЇНИ В ТОМУ, ЩО ВІНАХІДЛИВІ ПІДПРИЄМЦІ ШУКАЮТЬ ШЛЯХИ ПРИХОВУВАННЯ ПРИБУТКІВ, ЗБУВАЮТЬСЯ.

Люди розраховуються. Банкрутство! А тим часом у фірмі «Тиво» та породжені нею підприємства головні ламають, куди вкласти свої мільйони, яких наче яблук на яблуні.

У фонд розвитку Прилуцької тютювальної фабрики переаховано 5 мільйонів 60 тисяч карбованців, майже стільки ж — власній філії в Самарі. Аж заводи беруть деякого.

Голова комісії з реорганізації Ніжинського підприємства № 2 ТВО «Джерела» В. Нечипоренко обурюється такою щедрою благодійністю. «Це звичайнісіньке приховування коштів від держави та оподаткування», — далі пояснює.

Фірма «Тиво» з'явилася 17 грудня минулого року в результаті реорганізації нашого підприємства, яке згідно з угодою було забезпечено пільговим кредитом та основними засобами виробництва — магазином, швейним устаткуванням тощо. У четвертому кварталі 1991 року, користуючись пільгами і маркою фонду культури, підприємство одержав, в основному від перепродаж величезних партій прилуцьких сигарет та херсонського вина «Золотий берег», кілька-

надцять мільйонів карбованців, купив брокерське місце за 1,5 мільйона, автомашину, радіо, та відеопаратуру. І ось, заробивши без великих зусиль величезний капітал, не розраховувшись з державою (недавня фінансово-господарська ревізія лише надала нам документів показала, що не сплачено понад 6 мільйонів карбованців податку і 1,7 мільйона відрахувань об'єднанню), керівники підприємства № 2 вирішили відкритися від «Джерел». Була ласка! Але ж набута власність Українського фонду культури, великого трудового колективу так просто не переходить до рук кількох засновників фірми «Тиво». Потрібен акт поділу. Засновники фірми — а це добре знамі, із впливовими, фінансовими колами люди міста — попросили дозволу спільно зробити його відразу після

Точка зору представників «Тиво» на всі ці звинувачення дещо інша. «Яке зловживання службовим становищем?» — дивуються тут. Адже вони акуратно виконують постанову правління ТВО «Джерела» від 5 грудня 1991 року, за якою належить «засоби, одержані за рахунок прибутку, згідно з умовами установчого договору передати колективному засновників створеної виробничо-комерційної фірми». — Якби ми не отримали цього документа, то, дійсно, претензії фонду культури були б справедливими, — заявив мені їх юрист М. Савченко.

Отже, ТВО «Джерела» самі підняли гілку, на якій сидять. На перший погляд так і є... Хоча у загадній постанові, яку склали після чого, вона туманиться двомазначно, все ж чітко не зазначено, яку суму одержано за рахунок прибутку, що їх виділяють новій фірмі, не названо конкретних засновників (хто вони — весь колектив чи кілька осіб?). Крім того, у пункті 4 її сказано, що всі питання, пов'язані з реорганізацією, повинні вирішити комісія на чолі з В. Нечипоренком. Во згідно з чинним законодавством України у подібних ситуаціях майно, коштів переходять правонаступникам лише за актом поділу (балансом). Де він? Його й досі нема.

Викликає чимало сумнівів й протокол від 31 грудня 1991 року загальних (?) зборів членів трудового колективу Ніжинського підприємства № 2 ТВО «Джерела», на яких розглянуто питання «Про поділ майна підприємства № 2 ТВО «Джерела» у зв'язку з його реорганізацією та припиненням діяльності». На них усього-на-всього десять (!) чоловік самостійно вирішили оголосити «Тиво» правонаступником виділеного підприємства і переказати його гроші та інші кошти на рахунок фірми. Законно? «Законно», адже присутні на зборах представили дійсно колектив, бо, виявляється, усі інші його члени (а це понад 40 чоловік) того ж дня якось чинно подали заяви про звільнення. А тих, хто цього не зробили, «скоротили».

Отже, власниками мільйонів стали кілька спиритних

осіб. В. Ямнін вважає, що й ці сплатити податків у нього вже гаразд.

— Підприємство № 2 не було юридичною особою, — зазначає у розмові зі мною, — Згідно з установчим договором ми робили відрахування об'єднанню в сумі 20 відсотків доходу. А вже воно повинне сплачувати податок державі.

Ніби все вірно й логічно!

Щоправда, за законодавством колишнього СРСР Але ж 1 жовтня 1991 року діє Закон України «Про системи оподаткування», за якими сплатниками податку на прибутки є й філіали, відділення суб'єктів господарської діяльності.

Я мав розмову з прокурором Ніжина В. Іваньковим, працівником міської адміністрації внутрішніх справ. Вони розповідають руками — у діяльності «Тиво» немає кримінальної проти держави, крім несплати податку. Але стягування їх — прерогатива податкової інспекції. Фінансові ж претензії ТВО «Джерела» фонду культури можна задовольнити в суді. Все вірно. Та щоб повернути, принаймні, 10 мільйонів карбованців, потрібно наперед сплатити суду 10 відсотків цієї суми. Де їх вилучать банкрути? Замкнене коло?

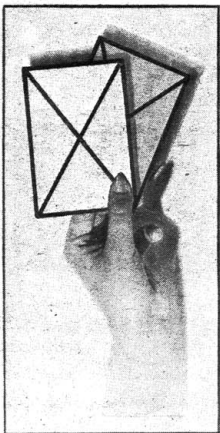
Виходить, що так. Отож безробітні швачки колишнього підприємства: бомбардує керівництво «Джерел» постійними запитаннями: що робити? А там і самі не знають, як виринути з цієї складної ситуації. Фірма ж «Тиво» успішно долаючи труднощі, податкові рифи ринкового моря, набирає друге дихання в нелегкій боротьбі за нагромадження капіталу.

Сергій ПАВЛЕНКО, власний кореспондент «Голосу України».

Ніжин

Чернігівської області

Колі матеріал готувався до друку, надійшло повідомлення з Ніжина: податкова інспекція міста склала акт, за яким «Тиво» повинна повернути державі 6,7 мільйона несплаченого податку. Та новоспечену фірму так просто терти голими руками не вміють. Адже вона встигла швидко скопати кімнати, воду, понастановити нові комерційні підприємства, заснувавши банк, куди перекочувати добутий капітал.

Запитуйте —
відповідаємо

І НЕВЖЕ Й ЗАЛИШИМОСЬ ОШУКАНИМИ?

Колись усі ми щиро вірили закликом Ощадбанку, що гроші найкраще зберігати в його установах. Надійно, зручно і, дивись, якесь сотня-друга за рік накапав... І ми не тільки вірили, а й переконалися в перевагах його послуг — найзручніше й найвигодніше було збирати кошти для придбання дорогої речі. Останнім часом все пішло шкереберть. Невпинне й гостріше зростання цін підказало спритним ділкам інший вихід — гроші вигідніше вкладати в товари.

А як бути тим, хто нічого не може придбати за свої скромні, по карбованцю назбирани заощадження. Й продовжує тримати їх в Ощадбанку, сподіваючись на якесь чудо?

Про це — в багатьох листах до редакції. Читачів цікавлять і інші питання взаємозв'язків з Ощадбанком.

Голова Державного спеціалізованого комерційного банку України Анатолій Колесник охоче й відразу погодився дати відповіді на них.

40 — ВИГІДНО, ТА НЕ ВСІМ

Прохимо відповісти, як нараховуються 40-відсоткові компенсації по вкладах населення, які були проведені торік, а також, як можна використовувати ці кошти?

О. ШКУРОВСЬКИЙ
із Закарпаття,
Г. АКИМЕНКО
з Дніпропетровщини,
І. ЯРОШЕНКО
з Рівненщини.

— Відповідно до Указу Президента СРСР від 22 березня 1991 року «Про компенсацію населенню втрат від знецінення заощаджень у зв'язку з одноразовим підвищенням цін», який залишається чинним, проведено разову переоцінку грошових коштів населення, що перебували на вкладах, а також вміщених у сертифікати Ощадбанку і державних цінних паперів.

Компенсації виплати здійснювалися по всіх видах вкладів шляхом збільшення на 40 відсотків їх залишку на 1 березня 1991 року. Грошові доходи, які були перераховані вкладникам до 1 березня на кореспондентський рахунок установи Ощадбанку і зараховані після

1 березня 1991 року, компенсації не підлягали.

По вкладах, які були закриті у період з 1 по 25 березня 1991 року, компенсація також не нараховувалася.

Крім того, компенсація нараховувалася по вкладах, які були переоформлені у період з 1 березня до 1 травня 1991 року на нові умови строкових вкладів, по вкладах, відкритих вкладником на своє ім'я в березні 1991 року шляхом переоформлення з іншого рахунку по строкових та інших вкладах, або по тих, що утворилися внаслідок переоформлення в березні 1991 року строкового вкладу, який був на 1 березня 1991 року, з метою одержати певну суму і відкрити на своє ім'я в той же день новий рахунок на залишену суму вкладу. При цьому компенсація нараховувалася тільки на суму, що залишилася на зберіганні.

Суми компенсації, які не перевищували 200 карбован.

проводиться разова переоцінка грошових коштів населення, що перебувають на вкладах в установах Ощадного банку України.

Установлено, що компенсації нараховані здійснюються по всіх видах вкладів (за винятком спеціальних, які були відкриті у зв'язку з попередньою компенсацією) шляхом збільшення на 100 відсотків їх залишку на 2 січня 1992 року. По вкладах, які були переоформлені або закриті після 2 січня 1992 року, компенсація також нараховується.

Суми компенсації зараховуються на спеціальні приватизаційні рахунки. Доход по цих рахунках не нараховується.

Зважаючи на великий обсяг роботи по нарахуванню компенсації по грошовим вкладам населення, передбачено, що цю роботу установи Ощадного банку України повинні завершити до 1 липня 1992 року.

банку і Державних казначейських зобов'язань? **В. ПРИГУБЧУК**
з Черкащини.

— Відповідно до загальнодержавного Указу Президента СРСР від 22 березня 1991 року проведено разову переоцінку грошових коштів населення в розмірі 40 відсотків, що вміщені в облігації Державної внутрішньої валютної позиції 1982 року, а Державні казначейські зобов'язання і сертифікати Ощадного банку.

Компенсації виплати громадянам по Державних казначейських зобов'язаннях і сертифікатах Ощадного банку, придбаних до 1 березня 1991 року, проводяться по закінченні строку, на які вони придбані, або після 1 березня 1994 року.

По цих цінних паперах 100-відсоткова компенсація не передбачена.

Установи Ощадного банку України вільно продають і купують Державні казначейські зобов'язання і сертифікати Ощадного банку.

Питання про дальший обіг цінних паперів на території України буде вирішувати уряд України.

МАБУТЬ, ДОВЕДЕТЬСЯ ПОВЕРТАТИСЯ

Коли і як будуть видаватися товари по Державній цільовій безпроцентній позиції 1990 року?

В. ВОНСОВИЧ
з Хмельниччини,
П. ПЕВЧЕНКО
з Харкова.

— Умовами позики передбачалося, що видача товарів по облігаціях цієї позики повинна розпочатися в 1993 році. В першому півріччі 1992 року Міністерство зовнішньоекономічних зв'язків і торгівлі України повинно провести рестрацію облігацій цієї позики за місцем проживання їх власників. Минувлого року в деяких областях України було проведено рестрацію облігацій на автомобілі. Що стосується всіх інших товарів, то рестрацію на них Міністерство зовнішньоекономічних зв'язків і торгівлі України ще не проводило.

Якщо власник облігації цільової безпроцентної позики в 1993 році виявить бажання повернути облігацію установі Ощадного банку, то на вартість облігації йому буде виплачено відповідну компенсацію.

МОЖНА, ДОВГО ПОСТОВАВШИ В ЧЕРЗІ

Чи можна буде обміняти карбованці на купони багаторазового використання, коли я їду у відпустку в Україну, а також як одержати певну суму грошей з ощадної книжки купуном?

О. МЕДНЯЯ
з Приморського краю.

— Відповідно з Тимчасовим положенням Національного банку в Україні організуються пункти обміну для здійснення операцій по обміну карбованців на купони і навпаки для тих, хто прибуває в Україну з інших держав СНД або вибуває з республіки у відвідрядження, на відпочинок, лікування тощо.

Обмін карбованців на купони в обмінних пунктах проводиться громадянам, що прибули в Україну з інших держав СНД.

— у відвідрядження на підставі посвідчення про відвідрядження і документів, що засвідчують особу;

— на лікування і відпочинок в організованому порядку — при пред'явленні путівки до санаторію, курортної установи і документів, що

засвідчують особу;

— на відпочинок і лікування в неорганізованому порядку після рестрації в квітні — по середині квітня, біро або в інших організаціях, що виконують функції таких бюро, на підставі документів про сплату курортного збору і документів, що засвідчують особу.

Обмін карбованців на купони громадянам, які прибули в Україну з інших держав СНД з інших причин (похорони, весілля, родинні зв'язки тощо), здійснюється на підставі дозволу відповідних комісій при Радах народних депутатів.

Сума обміну карбованців на купони для громадян, що приїжджають в Україну, на одну особу встановлюється в розмірі мінімуму заробітної плати, який діє в Україні на момент обміну, з розрахунку на місяць.

Комісійний збір з громадян за здійснення обмінних операцій — 5 відсотків від суми обміну.

Обмін карбованців на купони і навпаки здійснюється у співвідношенні 1:1.

У разі невикористання або неповного використання купонів, одержаних в обмінному пункті в порядку обміну карбованців на купони, громадянин має право зробити зворотний обмін в обмінному пункті даної області (міста) при пред'явленні документа на якому зроблена позначка про обмін. При цьому сума повернення фіксується на пред'явленому документі.

При одержанні коштів з ощадної книжки, виданої установою Ощадного банку України, вкладнику видаються купони багаторазового використання.

ПОЖИВЕМО — ПОБАЧИМО

Як будуть обмінюватися грошові вклади населення на нову валюту?

І. ЛАЗОРКІН
з Полтави.

— Обмін вкладів, внесених до установ Ощадного банку України, на нову грошову одиницю буде встановлювати Національний банк України, про що населення України буде у свій час повідомлено через засоби масової інформації. На сьогодні таких правил нема.

МОЖЛИВО, І ЗМИЛЮЮТЬСЯ

Ряд читачів пропонує вести індексацію по вкладах людей похилого віку, пенсіонерів.

Нині це питання вивчається і готуються відповідні пропозиції.

Підприємці управління розвитку ощадної справи та цінних паперів Ощадбанку, яким А. Колесник довірив підготувати відповіді на запитання читачів, зробили це старанно й сумлінно. Й не їх вина, що відповіді такі невтішні. З трибуни Верховної Ради України делат чаше лунають голоси на сповідальний захист інтересів скромних вкладників з урахуванням зростання цін і знецінення грошових вкладів. Але ті, кому належить відповідати на них, чомусь ухиляються від конкретної відповіді. І виходить, що виграли ті, у кого великі суми вкладів і ті, що у кілька разів збільшили свої стартові суми, вкладавши їх в товари, речі. Поки що діє така державна політика. Політика, яка дозволяє розшукувати тім, хто робить собі гроші, плюючи на ту ж державу, яка чесних трудівників перетворює в ошуканих злидарів.

Підготував до друку
ЛІВ ГАЛЬЧЕНКО,
редактор відділу листів
і соціологічної інформації.

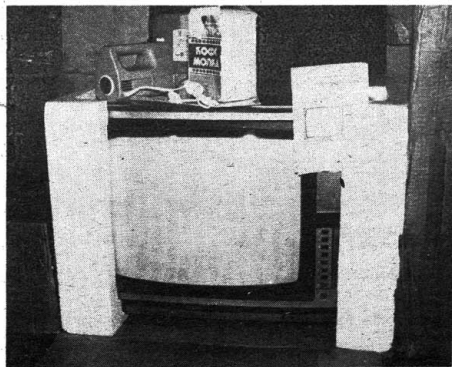

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

ців, нараховувались на старий рахунок по вкладу і могли бути використані вкладником у будь-який час.

Суми компенсації понад 200 карбованців нараховувались на спеціальні рахунки з правом використання лише після 1 березня 1994 року.

Разом з тим передбачено перелік товарів і послуг, за які вкладникам надано можливість достроково використати цю компенсацію шляхом безготівкових розрахунків. З цим переліком можна ознайомитися в установах Ощадного банку.

МОЖЕ, ШОСЬ І ПРИВАТИЗУЄМО

Як нараховуються 100-відсоткові компенсації по вкладах і який порядок використання цих коштів?

Ю. СИДУЯНОВ
із Сумщини,
Н. ХАРЧЕНКО
з Івано-Франківська,
І. ЯРОШЕНКО
з Рівненщини.

— Відповідно до Указу Президента України від 6 березня 1992 року «Про компенсацію населенню втрат від знецінення заощаджень у зв'язку з лібералізацією цін»

Що стосується використання нарахованої 100-відсоткової компенсації по вкладах, яка буде зарахована на приватизаційні рахунки, то ці кошти можуть бути використані згідно з чинним законодавством про приватизацію і Державною програмою приватизації для придбання житла, землі, майна державних підприємств.

САДОВОДИ, ВИБАЧТЕ

Як нараховуються компенсації на грошові внески членів садового товариства, що зберігаються на поточному рахунок в Ощадному банку?

В. АНДРИЧЕНКО,
голова садового товариства «Ювілейне»
з Чернігова.

— Компенсація зазначених коштів, які перебувають на поточних рахунках в Ощадному та інших банках, Указом Президента України не передбачена.

ЩЕ ПОЧЕКАЄМО

Чи буде нараховуватися 100-відсоткова компенсація по сертифікатах Ощадного

В ГОСТЯХ У «МОРСЬКИХ ДИЯВОЛІВ»

(Закінчення.
Початок на 4—5-й стор.).

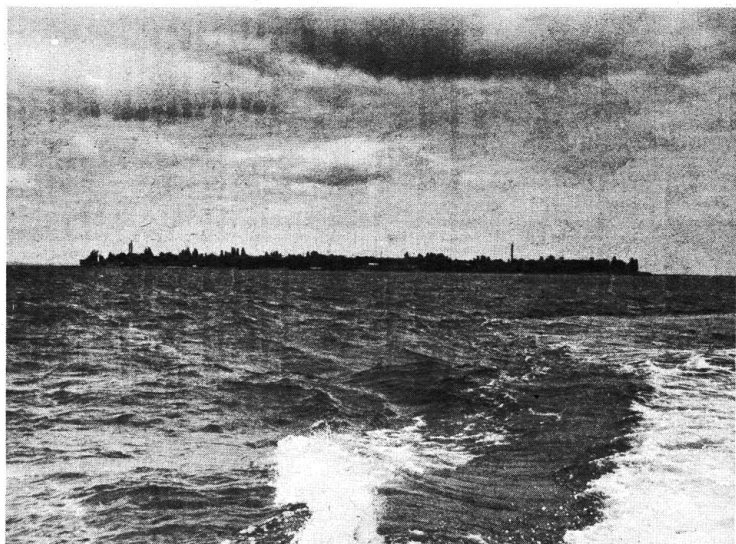
Вони — унікальні хлопці. Коли сталася трагедія з теплоходом «Адмирал Нахимов», їх теж кинули туди, і вони робили своє діло на грані людських можливостей, і там загинув мічман — Юрій Поліщук, посмертно нагороджений орденом Червоної Зірки.

...Сьогодні у них захиталася палуба під ногами, бо немає ясності, яким буде завтрашній день Майського. А їх цього не вчили. Така небезпека у програму не входить, тому вони розгубилися, є навіть нарікання з боку місцевих правоохоронних органів на недисциплінованість матросів...

Скоріше б відчуті під ногами твердий ґрунт!

Володимир ПУЧКОВ.

На фото Бориса РИБАКОВА: старшина ІІ статті Марина Сидорова; Юрій Баланов відгодовує не двох, а 70-х поросят... Усе інше — очевидне без слів.

ОБІЙШЛОСЯ БЕЗ СЕНСАЦІЙ

По дорозі з Америки до Німеччини — коротка зупинка у Парижі, розмови з тамтешніми політиками і журналістами про результати недавнього візиту Президента України до Франції.

На думку більшості співрозмовників, гість із Києва справив гарне враження. Французам зацікавила його свобода слова без будь-яких рукописів та елегантність формулювань. Хто цього не вмів, той в очах французів програв. Мат знайомі з Ке д'Орсе, себто з МЗС, вважають, що час візиту Леоніда Кравчука не був вдалим. Він збігся з від'їздом Єлцина до Сполучених Штатів. І через те, що там на порядку денному стояли важливі переговори з ядерного роззброєння, всі засоби інформації сконцентрувалися на події у Вашингтоні. Візиту з Києва приділили менше уваги, бо він не мав ніяких сенсацій-

них елементів. І тому французька преса поставилася до цієї події спокійно.

Мої колеги з газет і телебачення вважали, що Київ повинен був пересунути дату візиту Кравчука до Парижа. А якщо вже хотів залишити передбачений термін, то треба було Україні запросити перед тим кількох французьких журналістів, які б у розмовах, репортажах і інтерв'ю, підготували відвідини українського Президента. Ну що ж, не доглянули цього, панове-урядовці нової незалежної держави. Хай принаймні з того промаху дещо гучніше навчаться на майбутнє, каже досвідчений редактор з газети «Мондо».

Точка зору

Франція зацікавлена у співпраці з Україною особливо в царині економіки, а також у галузях культури, науки і мистецтва. Важливо, проте, подолати мовний бар'єр. Годі вимагати від французів, щоб вчили українську. Це має бути справою не тільки спеціалістів. В Україні знання французької мусить радикально поліпшитися. В економічній справі Франція може Україні багато дати. У неї передова технологія, наприклад, у таких галузях, як атомна енергетика, залізничний транспорт, фармакологія, архітектура. А щодо організації і адміністрування, то тут французи здавна були майстрами.

Широкі можливості для співробітництва на терені науки. Треба створювати спільні центри науки і культури. Особливо важливе завдання — порятунку дотеперішнього центру українознавства в місті Сарсель, що неподалік від Парижа. Уряд України повинен звернутися до уряду Франції з пропозицією реконструювати цей заслужений осередок української науки для спільних завдань у майбутньому. Там могли б перебувати молоді українські науковці, які подуть навчати-ся до Сорбонни, або мешкати дослідники, що працюватимуть у паризьких бібліотеках і архівах. Треба розгорнути ініціативу як з боку урядових і президентських інститутів, так, очевидно, і з боку наукових працівників Академії наук та вузів.

Богдан ОСАДЧУК,
дипломатичний оглядач
«Голосу України».

Париж.

Експрес-новини

Алжирський уряд заявив, що органи безпеки допитують убивцю, який застрелив у понеділок Президента країни Будаїфа. Стрілянина з автомата, злочинець також поранив 41 чоловіка. У заяві уряду говориться, що вбивця має бути вбитий інших людей, замінених у трагедії. Досі жодне утрудування не зробило на себе відповідальності за злочин, проте найбільшу підозру диктують мусульманські фундаменталісти.

В аеропорту Сараєво приземлився французький транспортний літак з гуманітарною допомогою. Однак представники ООН заявляють, що рівень безпеки в аеропорту недостатній для здійснення повномасштабного перевезення гуманітарних вантажів.

На парламентській асамблеї Ради Європи, що триває в Будапешті, вчора обговорювалися ситуація в Югославії. Голова асамблеї Мартінес заявив, що Югославія має бути виключена з Ради Європи на знак протесту проти воєнних дій в республіках колишньої федерації. Тим часом представники Народи з безпеки і співробітництва в Європі не застерігали в Хельсінкі вирішувати питання щодо позбавлення Сербії і Чорногорії членства в НБСЕ.

Ірландські та британські міністри, а також представники політичних партій Олстера зустрілися вчора в Лондоні, щоб розробити програму переговорів щодо майбутнього Північної Ірландії. Як заявив прем'єр-міністр Ірландії Рейнольдс, ця зустріч стала виявом доброї волі усіма партіями Олстера, урядами Великобританії та Ірландії.

Прем'єр-міністр Японії Міядзава прибув до США з офіційним візитом. Серед питань, які він планує обговорити з американською стороною, — російсько-японський спір щодо належності Курильських островів. Перебачається, що Міядзава проситиме у Президента Буша підтримати Японію в цьому питанні, а також узгодити з ним політичну лінію Японії перед зустріччю керівників країн «великої сімки» в Мюнхені.

Колішнього міністра оборони Філіппіна Рамоса призведено до присяги як Президента країни. Він замінив на цьому посту Корасон Акіно, яка підтримала Рамоса під час виборчої кампанії. Вперше за останні 20 років передача влади відбулася мирним шляхом, але у столиці Філіппін здійснені кілька терористичних актів.

У Брюсселі опубліковано доповідь Всесвітнього єврейського конгресу, в якому зазначається, що в різних частинах світу, особливо в колишньому СРСР, спостерігається зростання антисемітизму. Доповідь опублікована напередодні першої міжнародної конференції з проблем антисемітизму, яка відбуватиметься в столиці Бельгії 6—7 липня.

У парламенті Італії почалися дебати щодо програми і складу нової Ради міністрів країни.

Фотофакт

БАЗАР БЕЗ РИНКУ

Поки керівництво держав Співдружності мудару над тим, як з великого планового господарства випливати великий есендський ринок, громадяни суверенних республік розвели на території СНД незліченну кількість малих і ще дрібніших базарів. Як станція метро — так і ярмарок, як підземний перехід — так і лоток, як гастроном — так і поруч дві бабусі торгують кропом.

На знімку: Столешників провулок у самому центрі російської столиці. Звідси навіть видно будинок Мосраді. Саме сюди після розпорядження московського уряду перекочував базар, що недавно стояв таббором біля «Дитячого світу». Покупців тут збирається чимало, торгівля йде досить жававо, бруду накопичується багато. А підмисли базар і хоча б у такий спосіб цивілізувати його — нікому. От і тупцює народ на рідному смітті в надії вигідно продати імпортові товари.

Фото ІТАР — ТАРС.

РОСІЙСЬКІ ЕМІСАРИ В БОЛГАРСЬКІЙ СТОЛИЦІ

Нотатки з однієї прес-конференції

На зв'язку Софія

Зустріч болгарських журналістів з професором-політологом з «Червоного квадрата» Андрієм Міграном відбулася нещодавно у російському культурно-інформаційному центрі (раніше — Будинку радянської науки та культури). З жукією в роті популярний аналітик представив: Я професор Московського інституту міжнародних відносин експерт російського парламенту, працюю в Академії наук Росії, у Фонді Горбачова, в «Журнале делових людей», на телебаченні — разом з Лубимовим з «Погляду». Проте зарплату отримую поки що тільки в чотирьох місяцях. Недавно побував в Америці, через місяць буду в Белграді. Я — один з небагатьох політологів у Росії, нас можна полічити на пальцях однієї руки.

Після чого пан професор хотів було висловити свою точку зору щодо майбутнього СНД, але кореспондент газети для глухонімих перервав його запитаннями: «Чи продовжує в Росії існувати проблема соціалізму? Шановний гість не розгубився і відповів, що проблема соціалізму сьогодні взагалі не актуальна, вона дискредитувала себе. «Наше суспільство поділилося на тих, хто за державу, тобто Росію, і тих, хто проти держави, тобто багас розладу Росії». Професор не погодився з тим, що СРСР ототожнюють у світі з соціалізмом імперією. «Ні», сказав він, — СРСР це була комуністично-ідеологічна імперія, яка цепен

гувалася за рахунок росіян. За часів радянської влади найбільше постраждали саме росіяни».

Оскільки мова зайшла про імперію, то чинно про її розпад, то професора попросили прокоментувати позицію Росії щодо Криму і ситуацію в Нагірному Карабасі. Пан Мігран сказав, що підтримує рішення російського парламенту в тій частині, де мова йде про савлява Хрущова. «Але Росія заявила, що не має територіальних претензій до України», — вигукнув хтось із газетерів. Як же зрозуміти рішення російських депутатів щодо не законності передачі Кримської півострова Україні? На що професор відповів при

мим текстом: «Зрозумійте, — тисне на Україну. Політика! Якщо Крим вийде із складу України, то Росія буде його гарантом, оскільки там вона має величезний інтерес, насамперед флот». Далі пан з Москви нібито між іншим повідомив, що відсутності Росії нікуди — автори тет вона втратила настільки, що «ще один крок назад — і все керівництво полетить». У конфлікті між азербайджанцями та вірменами останній веде справедливу війну, переконував болгарських журналістів вірменин Мігран. Тут руку підняв ваш кореспондент: «Цікаво, який пан професор був українцем і чотирі зарплати отримував не в Москві, а в Києві, то якою була б його позиція щодо Криму? Адже очевидно, що в Криму не враховується думка корінного населення — кримських татар». На що професор відповів, що він прагне бути об'єктивним, а щодо корінного населення Криму, то, на його погляд, до татар там проживали греки, а ще раніше півострів заселили кимерієцькі, таври і скіфи, а в епоху палеоліту там

мешкали неандертальці...

Потім хтось запитав у Міграня про майбутнє болгаро-російських відносин. Професор і тут був відвертий: «Болгарія була ідеологічним приростом Москви, нині ця потреба відпала. Для нас ва-ша країна не має навіть геополітичного значення. Та й останнім часом ви стали неслухняними».

Пан Міграня — другий протягом двох останніх місяців (після І. В. Пугачова, також експерта російського парламенту) емісар Росії в Софії, який несе в маси свій своє, приватне слово. Але воно дуже нагадує офіційну позицію Москви.

Після закінчення прес-конференції до мене підійшов колега з тузешного журналу «Паралелі» і попросив дати йому хоча б один примірник «Голосу України».

Василь ЖУКІВСЬКИЙ.

Актуальне інтерв'ю

ДОБРИЙ ЗНАК ДАГОМИСА

На прохання вашого кореспондента в Москві про реакцію російського парламенту на цю важливу подію розповідав спікер Палати Республіки Верховної Ради Російської Федерації Микола Рябов.

— Микола Костянтинівичу, ви в переговорах безпосередньо участі не брали. Тим важливіше дізнатися, з яким настроєм депутатський корпус Росії сприйняв результати зустрічі на вищому рівні?

— Буквально відразу після повернення нашої делегації до Москви збиралася Президія Верховної Ради, ми обмінялися думками. Як повідомляють учасники зустрічі, дослужити результати вперше за час після близької зустрічі ввелили в серця наших народів надія. Переговори велися в конст-

23 червня в Дагомісі відбулася зустріч Президента України Леоніда Кравчука і Президента Росії Бориса Єльцина. На ній було

рухливості обстановці, обидва президенти намагалися не уникати гострих проблем.

Взагалі, все тепер викладається в рамки цивільзованих міжнародних контактів. Справді, проблемою, якої не торкалися зовсім, був Крим. І ось чому. Так, наш парламент прийняв нещодавно відповідні постанови по Кримському півострову. Та ми ж кажемо і казатимемо: жодних територіальних претензій до України Росія не має.

обговорено найважливіші питання, що стосуються розвитку двосторонніх відносин.

— Отже, ви впевнені, що відносини між нашими країнами покращуватимуться не на декларациях, а на ділі?

— Відповім вам не як державний діяч, а просто як людина. Я й у думках ніколи не допускаю, що Росія й Україна можуть ворогувати.

Нехай наші країни існують окремо. Але ж це зовсім не означає, що порізно. Не випадково, що в Дагомісі укладено й економічну угоду. І повірте, це стало початком

великого глобального співробітництва в усіх сферах життя. Попереду — величезна спільна робота.

— Воно-то так, Микола Костянтинівичу. Але звернімося тепер до історії з Чорноморським флотом. У Росії вже три власні флоти. Та яка кампанія ведеться, щоб прибрати до рук і четвертий — Чорноморський. Чи справедливо це?

— Ви, мабуть, у курсі, що на зустрічі Єльцина і Крав-

чук на відміну від адміралів знайшли політичне вирішення цього питання. Будуть на Чорному морі і російський, і український флоти.

Справа не в кількості військової техніки з обох сторін. Поділитися есминці і ракетополі зовсім не складно. Треба подумати про людей, які на них служать. Створити їм такі умови, щоб служба була на радість, щоб відчували вони себе соціально захищеними.

До речі, в Дагомісі Президенти підписали угоду про охорону інтересів росіян, котрі проживають в Україні, і українців, котрі проживають в Росії. Це також добрий знак.

— Дякую за бесіду. Інтерв'ю провів Володимир БАБЕНКО. Москва.

Дослідження

ДАЙОШ КАПІТАЛІЗМ І... РІВНІСТЬ!

Серед незалежних держав Східної Європи місцеві власні в Росії й Вілорусі найменш схильні до підтримки демократії й капіталізму. Такий один з висновків міжнародного дослідження, проведеного американським інститутом соціальних досліджень університету штату Гавайї в рамках програми «Нова демократія й місцеве самоврядування».

Як вказується у розповсюдженому повідомленні для преси, у ході цього дослідження було опитано близько 2 тисяч представників місцевої влади різних рівнів у більш ніж двохстах містах семи держав Східної Європи. Серед них Росія, Україна, Білорусь, Казахстан й Литва.

За даними дослідження, у здійсненні якого брали участь члені 24 країн світу, «підтримка капіталізму надзвичайно сильна в Литві, Польщі й Словенії, слаба в Україні й надзвичайно слаба в Росії й Вілорусі».

У той же час у Польщі й Словенії спостерігається найслабша «відданість економічній рівності», яка найсильніша в Україні й трохи меншою мірою — у Росії. Як зазначається у дослідженні, «за рівнем відданості економічній рівності Україна зрівнюється лише з Швецією», єдиною країною Заходу, з якою проводилися зіставлення.

Опитування виявило, що «два основоположні принципи демократії — широка участь у демократичному процесі й політична рівність — мають слабку підтримку в усіх країнах Східної Європи, за винятком Словенії, причому ця підтримка найслабша в Росії, Вілорусі й Литві».

Водночас автори дослідження стверджують, що «сильна відданість захисту прав національних меншин існує в усіх країнах регіону, за винятком Польщі».

Найбільш надій на здійснення у країнах Східної Європи демократичних перетворень і перехід до ринкової економіки автори дослідження пов'язують з молодим поколінням місцевих керівників.

Алма-Ата

ДІАЛОГ ЛЮДЕЙ ТА КУЛЬТУР

Міжнародний симпозіум-семінар «Схід—Захід. Діалог культур» відбувся в Алма-Аті.

Ініціаторами його проведення стали університет імені Аль-Фарабі та Інститут філософії Академії наук Казахстану. До казахстанської столиці прибули вчені з Індії, США, Англії та країн СНД. 8 діалогів брали участь і представники різних релігійних конфесій мусульман, православні, буддисти і кришнаїти. На семінарі заслухали близько трьохсот доповідей.

Доктор філософських наук, професор університету імені Аль-Фарабі Марат Хасанов, якому належить ідея цієї зустрічі, так визначив її мету й завдання:

— Особливість географічно-

го положення Казахстану, цього «серцевиного мосту між Європою й Азією, його багатонаціональний склад, інтерес до нього розвинених країн світу, які прагнуть поширити тут свій вплив, — все це змушує нас визначитися у головному: що сьогодні є наша країна та її народ з точки зору суспільствознавства? І потрібно б не для безплідного теоретизування, а для вирішення нагальних практичних завдань — збереження стабільності та міжнародної згоди в цей непростий час.

Тетяна КОСТИНА.

Бішкек

ВІЗЬМИТЬ І НАС

Військова доктрина Киргизстану, що базується на оборонній концепції, знайшла підтримку й розуміння у членів делегації НАТО, яка побувала

нещодавно в столиці республіки Бішкекці.

За словами спеціального радника генерального секретаря НАТО Кристофера Доннелі, який очолював групу, не виключено, що адекватною буде реакція і керівництва блоку.

Під час зустрічей гостей з державними діячами та парламентаріями обговорювалися можливості вступу республіки до Північноатлантичного блоку. «Взагалі, ми не проти такого членства», — заявив голова Держкомітету у справах оборони Киргизстану Даміанбек Уматалієв. — Але теперішня ситуація в країні та в СНД в цілому поки що не дає змоги розв'язати це питання», — додав він.

Евген ДЕНИСЕНКО.

Душанбе

ПОМ'ЯНУЛИ ХОМЕЙНІ

Представники таджикської делегації відвідали Тегеран, де

брали участь у заходах, присвячених річниці смерті автоли Хомейні, затримника й організатора ісламської революції в Ірані.

До програми поїздки, окрім традиційних заходів, увійшли зустрічі з вищими керівниками й громадськими діячами, відвідання мусульманських святинь.

Усі витрати на переліт і перебування 170 гостей з Таджикистану взяв на себе Іран. Така представницька делегація, — сказав було у повідомленні про візит, — обумовлена делікатними контактами між Таджикистаном й Іраном».

Як стало відомо, у ході цих відвідин обговорювалися деталі наступного офіційного візиту Рахмана Набієва до Тегерана. Свого часу він дав слово, що його перший міжнародний візит як Президента Таджикистану простягеться саме туди.

Юрій КУШКО.

Застереження

НОВОСИБІРСЬК —

МІСТО

НЕХЛІБНЕ

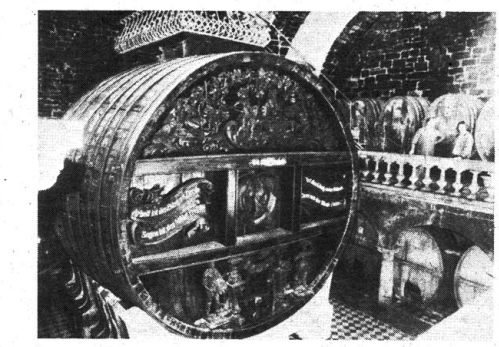
У багатьох містах Росії склалася важка демографічна обстановка. Новосибірськ у цьому відношенні не виняток. Природний приріст населення тільки за останній рік тут скоротився у п'ять разів. Такого не пригадують навіть старожили, що пережили війну.

Донедавна був Новосибірськ півторамільйонним містом. А тепер до цієї цифри йому не вистачає майже 50 тисяч громадян.

Володимир ЧУПЕНКО.

У ЖИТТІ ЗАВЖДИ Є МІСЦЕ ДЛЯ СВЯТА

Погляд

Достеменно відомо, що німці — великі любителі пива. Однак шампанське користується у них не меншим успіхом. Коментувати, не до душі благородний легкий напій, що створює в колі друзів атмосферу радості та світлого піднятого настрою. Продукція відомого підприємства-виробника у Фрейбурзі-на-Унструті (земля Саксонія-Ангальт) славетно своєю якістю далеко за межами Німеччини. Запас має більш ніж вікову історію.

На знімку: принароєно й гордістю заводських підвалів служить величезна бочка, що знаходиться тут з 1856 року.

Після дворічної витримки в цих принципічних шампанське розповсюдують уже в пляшках, призначених на продаж.

Фото Центральбльд-ІТАР — ТАРС.

КАРТИ В СТИЛІ «КРИМІНАЛ»

А як у них!

Дієфріді Дамер — вбивця і нападник, жертвами якого стали 16 чоловік у його різномісному місті Мюльгау — мабуть, ніколи не підозрював, що його портрет може з'явитися в багатьох американських сім'ях. Як не згодувалися про це й багато інших злочинців, чий зображення прикрашають графські карти, що з'являються в нещодавній американському ринку. На перший погляд нові колекції німців здаються не надто цікавими, що містять основні біографічні дані того чи іншого рецидивіста: народився, навчався, вбив, спіймали, посадили. Ідеї цієї «комерційної» знахідки прийшла в голову керівнику каліфорнійської компанії «Експрес ентертейнмент». Як свід-

чить представник фірми по зв'язках з громадськістю Кетрін Айрнуд, зразу ж після появи в продажу нових карт покупці так швидко їх розкупили, що фірма з отзовної торгівлі збільшила обсяг своїх замовлень на карткову продукцію як мінімум удвічі. Кількість покупок, зацікавлених цією продукцією, значно зросла після того, як телекомпанії Сі-ен-Ей і Сі-біс-Ей показали репортажі, в яких розповідалося про «оригінальні» карти. І це незважаючи на те, що обидві телекомпанії аж ніяк не розсилися в похвалу новій галузі.

Значимого, немало людей в США виступають проти оспівування й романтизації злочинців. І вони мають намір добивати моли не заборони на торгівлю цими картами, то хоча б накладення заборони на

їх розповсюдження. Так, на думку члена сенату штату Нью-Джерсі Луїса Косно, небажано заборонити продаж таких карт неповнолітнім американцям. Він висловив заперечення згідно з ними за продаж таких карт малолітнім дітям на торговцях накладати штраф розміром 1500 доларів. Крім того, їх можуть узяти на сторін близько півтора року.

Думки про те, що збут такого товару треба припинити, причому зробити це найважливіше, дотримується й Діон Стен з Національної організації по наданню допомоги жертвам злочинців, а також багато інших.

Зі свого боку компанії-виробники заперечують, що нічого страшного зовсім не відбувається. По-перше, ідея таких графських карт абсолютно не нова

для Америки, заявила Кетрін Айрнуд. Вперше такі карти з'явилися в США ще 1889 року, на них були зображені найменші морські пірати. В 30-ті роки популярністю користувалися колекції із зображеннями відомих американських гангстерів. А наприкінці 40-х років з'явилися на ринку й карти, що називалися «Найм війни». На них зображували Гітлера, Герінга, Гімлера та багатьох інших нацистських злочинців.

По-друге, карти супроводжуються лише найнеобхіднішою інформацією, але аж ніяк не розповсюдують злочини в ескривах фарбах, а як ніяк нічим не романтизують злочинців.

А по-третє, з карт діти не можуть дізнатися ні про що таке, про що не повідомлялося б кожного дня по радіо, по телебаченню або ж на перших сторінках газет.

Олексій АГУРЕВ. Нью-Йорк.

Андрій БІЛИНСЬКИЙ

Добре усвідомлюємо, що пропонує стаття торкатися теми болотою і вкрай важливою. Хто вони — члени ОУН—УПА? Герої чи зрадники? Мученики чи криминали? Неодозначена сама історія України, бо була вона на сотні років затягнута в чужоземне панування. Борьба за свободу велася різними способами, різними

«Вісті з України» № 13/1992 р. опублікували «Звернення до Верховної Ради України, Президента України Леоніда Кравчука, підписане вісьмама професорами тузі України. Ці професори пишуть: «...але перевагою Правди і Розуму була би неповною, якби високий Парламент України не дав справедливої оцінки національно-визвольній боротьбі ОУН — УПА проти поневолення за утвердження Незалежності Польської Української Держави, не повернув борця за волю честного імені... Ми, вихідці з західноукраїнських областей, очевидці визвольної боротьби в умовах окупаційних режимів, стверджуємо, що ОУН — УПА вели справедливу боротьбу за визволення українського народу і виконали правдивої оцінки цих дій... Просимо відновити історичну справедливість про національно-визвольну боротьбу ОУН — УПА і внести відповідні зміни до Закону про реабілітацію жертв політичних репресій в Україні».

Копи парламент України справді захотів би зайнятися реабілітацією ОУН—УПА, то

муси би спершу створити відповідну комісію для дослідження історії цієї визвольної боротьби. Гадасмо, що не робимо помилок, висуваючи це питання на сторінки преси для публічного обговорення. Відомо, що в цій боротьбі було не тільки світло, а й тіні, поважні тіні.

Пригадується недавня зустріч одного гостя з Києва з українцями міста Сіднея (Австралія). Доводився зупинитися на полях, як довели до блискучого успіху референдуму у справі незалежності України. Близько 1917—1919 років, робота, пророблена в період Радянської України, і Чорнобиль. Один з присутніх запитав: А чому ви не задали про ОУН — УПА! На це присутній почули таку відповідь: «Знаєте, скільки брехні нам говорили а Союзі про останню війну, таким і про УПА. Українські радянські війська боролися проти УПА, тисячі загинули по обох сторонах. У Радянській Україні батьки щорічно згадували про смерть своїх дітей у боях з «бандитами» УПА. А інша частина населення відправляла панзирі на своїх синах, що згадували за розстріли ці рани і діти у суспільстві не два табори».

Зала принала ця відповідь олескам.

Правда, що радянськоукраїнська громадськість до 1986 року знала про ОУН—УПА тільки як про «бандитів», а з другого боку, проводи різних фракцій ОУН в післявоєнний період видали масу глорифікаційних публікацій про ОУН—УПА, промовляючи свідомо тіні. Зараз дондається всіх зусиль, щоб ця глорифікаційна література отримала схвалення від найвищих органів України.

Журналисти українських часописів (наприклад, «Літературної України», журналу «Київ» та інших) публікують статті про Степана Бандеру, щоб читачі знали, що такий був і ким він був. Юрій Копальчук поїхав до Нью-Йорка і провів розмову з одним з чільних діячів ОУН, Миколою Лебідем, публікуючи її потім в журналі «Київ» № 1/1991 [Бандера, Лебідь та інші]. Звичайно, така інформація не може бути об'єктивною. Такий метод розкриття істини має свої поважні негативні наслідки: «Літературна Україна», журналу «Київ» і інші організації, боролися, одним словом, бутині оцінки їхньої політики.

Каждуть, що політика — це мистецтво «омливого. Гра в шахи — це також мистецтво. Шехіст, роблячи хід, ще не має, яку відповідь він отримає від чільного проти-

Точка зору

СВІТЛО ТІН

людям, зокрема я воякам Української Повстанської Армії. Визначення і осмислення цієї непростоті сторінок мого мислення тільки-но починається. Ми публікували чимало матеріалів, у яких розповідали про героїзм і мужність українців національно-визвольної боротьби в Західній Україні. Ми й надалі будемо їх публікувати. Проте сьогодні нам важливіше ознайомити наших читачів і з іншою точкою зору. Тим більше, що виключається вона авторитетним й шанованим у всьому світі автором. Це Андрій Білинський — професор, політолог, громадянин Німеччини, українця за походженням.

Ще трохи про автора. Він пережив сталинські гонимі, важкі дороги чужини. По-різному ставляться до нього українські емігранти: від активного несприйняття до не менш активного схвалення. В Мюнхені він видає власним коштом часопис «Панорама», в якому часто виступає із різноманітними політологічними оглядами, які привертють загальну увагу.

І ми й далі готові давати можливість виступати на наших сторінках авторам, які мають різні погляди на те, що та інші проблеми і нашої історії, і нашої сьогодення.

ДО ГЕНЕАЛОГІЇ ОУН

Після Першої світової війни Західна Україна знайшлася в особливій ситуації. До 1923 року вона жила надією, що західні держави позитивно поставляться до домагань українців. До цього були причини, наприклад, англійці не хотіли так беззаперечно віддавати Польщі бориславську нафту. Тому постановою Ради Амбасадорів від 14.III. 1923 року про прилучення Галичини до Польщі викликала серед українського населення Галичини глибоку депресію. Воно відповіло протестами: бойкотували вибори до польського сейму, трактували польську владу як окупанта. Творили різні конспіративні групи. Колишні старшини УГА (Української Галицької Армії), заснували були Українську Військову Організацію (УВО) з полковником Євгеном Конавельцем на чолі, спрямовуючи її діяльність в негативну течію опору й протесту.

Та роки минали. Українські політики побоювалися, що політика негативізму має погані наслідки для самих українців. Ажте треба організувати шкільне, культурне й економічне життя, а це можна робити тільки в легальних формах, спираючись на закони польської держави, ажте, треба що дійсність визнати. Тому українські партії — Українська національно-демократична об'єднання (УНДО), Українська соціалістично-радикальна партія (УСРП), Українська соціал-демократична партія (УСДП) і Українська католицька народна партія (УКНП) — погодилися на стратегію: йти в польський парламент, відстоювати там інтереси українського населення під Польщею і демонструвати перед культурним світом, що «українське питання» не поладжене. Навендо діяльність цього «легального табору» не була досконалою, але їхня стратегія і діяльність заслуговує на більшу увагу з боку

історичного дослідника. Існувала ще Комуністична партія Західної України (КПЗУ) з концепцією прилучення Західної України до УРСР.

Вибори до сейму відбулися 1928 року. В той час мала група старшин УГА з полк. Конавельцем перебувала на еміграції. Її видавалося, що вони очолюють політику активного опору проти Польщі і в тій якості є представниками українського народу на Заході. Нова стратегія легальних політичних партій була для них пригрозуючою. Це було причиною концепції об'єднати цілий табір політичного негативізму, надаючи йому суцільну політичну й організаційну форму. Наприкінці січня 1929 року відбувся у Відні (отже «на еміграції») «Конгрес українських націоналістів» з представниками Групи Української Національної Молоді, Лєгії Українських націоналістів, Союзу Української Націоналістичної Молоді і УВО. З Галичини прибуло кілька молодих ідеалістів, які в Конгресі не відігравали особливої ролі. Слово «конгрес» може викликати в читачів припущення, що в ньому взяли участь сотні різних представників і що відбувалися гострі дискусії на теми стратегії і тактики національної революції. Та це далеко не так. Там було тільки 30 людей. Постановлено створити Організацію Українських Націоналістів (ОУН) з прилучом підняти національну революцію на всіх українських землях; прийнято постанови, «устрий» і програму... без дискусій, ажте, все було до того пригрозуюче у вузькому колі.

ІДЕОЛОГІЯ НАЦІОНАЛІЗМУ

Конгрес прийняв «Устрій ОУН» в інших виданнях говорилось про «постанови Конгресу». Це дуже цікавий документ. Перший його розділ «Політичні засади» має цілий ряд підрозділів, з яких найважливішим є підрозділ А «Загальні означен-

ня». Всі далі підрозділи — це нарис того, як виглядає наше устрій... майбутньої української держави. Приклад: «Б. Державний устрій. Форма української державної влади буде...». «В. Соціально-економічні постанови. Українська держава буде...». З цього ряду вирізняється тільки останній підрозділ «Організація Українських Націоналістів», в якому говорилось не про те, чим вона буде в майбутній державі, а які її завдання в даний момент. В тому розумінні цей підрозділ становить одне ціле з першим підрозділом «Загальні означення». З них можна зрозуміти ідеологію українського націоналізму.

Там міст і інших була мова про стійкість «нації»: «Нація є найвищий тип людської спільноти, що при найбільшій своїй психологічній розбіжності має свою одну внутрішню форму, витворену на ґрунті подібного природного положення, спільного пережиття історичної долі та невідступного стремління здійснити в повноті силової нації».

Непоінформованих читачів може вражати контрастність самого поняття. Ажте в той час у Франції французькою нацією називали сукупність виборців, в інших західних державах — сукупність громадян даної держави незалежно від їх національності, віросповідання, колір шкіри тощо. Такі поняття не підходили для українців. Більшість з них були громадянами РСР — УРСР, 6 мільйонів українців під Польщею — громадянами Польщі, інша їхня меншість — громадянами Румунії і Чехословаччини. Коли виходили із «західних» понять нації, то доводилося би сказати, що української нації нема. Тому ця постановка Конгресу була необхідною. Її зміст уточнюють і розгортають наступні постанови. Вони стверджують, що «через державу стає нація повним членом світової історії», ажте, «для української нації в стані її політичного поневолення початком постулатом є створення політично-

правної організації, означеної: Українська Самостійна Соборна Держава».

Таким підходом ОУН різнилася ідеологічно від легальних національних партій Західної України? Категорично ні! Всі вони були тієї думки, що український народ знаходиться в стані поневолення і що його метою є визволення, себто здобути власну національну державу, яка загарантує йому повний вільний розвиток. Таким чином, ідеологічно всі вони були українськими націоналістами. Різниця між ОУН і легальними політичними партіями полягала в тому, що ці останні не обмежувалися плакатуванням «кинцєвої мети», а виходили з того, що український народ навіть у стані поневолення мусить жити, розвиватися, відстоювати свої інтереси — політичні, культурні, економічні.

Треба мати на увазі, що становище українців під Польщею було дуже важке. 80 відсотків населення Західної України — це були селяни. 20 відсотків проживали в містах, більшість з яких були поляки і євреї. Коли брати до уваги українське населення, то воно в більш ніж 90 відсотках проживало на селах, а в міських інтелігенції в містах був дуже малий. Селянство було бідне. Коли хтось із них мав 5 гектарів землі, то він вважався «багатим». Промисловість була нерозвинутою, відплив селян до міст був майже повністю загальмований. Поляки не допускали українців до державних урядів. Школи були польськими. На 6 мільйонів українців було всього кілька державних українськомовних гімназій. Українцям доводилося втручатися приватне народне шкільництво власним коштом. Треба було втримувати по селах читальні «Провісників» власним коштом. Треба було організувати кооперацію закупівлі і збуту, кредитну кооперацію, товариства «Сільських господарів», щоб створити передумови для мінімального розвитку сільського господарства. Це був так званий «органічний сектор». Його розвиток це була реальна політика.

Висліди «реальна політика» в

ряді ОУН-УПА, до втіленням низького, то го зміст бо їхньої «революції».

Кон- нями не з- ному під- говорилось. Українсько- борної Де- свого політ- не визнаю- родних ак- нов, що ст- національ- зрівнявся с- пили, ОУН- категорич- всіх тих, с- які «рому- ськ... нац- чи пасивн- ся...».

Кожний, знається в- народному ся, що це 30 людей на в- визн- них сил в- Веральсь- більшови- Сході Єв- знавали- ня цього, держав т- справую І- колю, Вас- зовсім ви- якомусь п- Та ми з- щасливе ф- ве для ре- лівистів. 3- намагання- ти себе л- і ціле лє- не україн- України, що- нас скри- нам не де- мо іншог- ти цей ст- формам- національ- цева мета- майбутн- бути полі- на дуже- треба б- критич-

муси би спершу створити відповідну комісію для дослідження історії цієї вільної боротьби. Гадаємо, що не робимо помилки, висуваючи це питання на сторінки преси для публічного обговорення. Відомо, що в цій боротьбі було не тільки світло, а й тіні, поважні тіні.

Пригадується недавня зустріч одного гостя з Києва з українцями міста Сіднея (Австралія). Доповідач зупинився на подіях, які довели до блискучого успіху референдуму у справі незалежності України: Визвольна боротьба 1917—1919 років, робота, пророблена в період Радянської України, і Чорнобиль. Один з присутніх запитав: А чому ви не згадали про ОУН — УПА? На це присутній почував таку відповідь: «Знаєте, скільки брехні нам говорили в Союзі про останню війну, також про УПА. Українські радянські війська боролися проти УПА, тисячі загинули по обох сторонах. У Радянській Україні батьки щорічно згадували про смерть своїх дітей у боях з «бандитами» УПА. А інша частина населення підтримувала панакхиди по своїх синах, що загинули в боях з «комуністами». Ми не хочемо зараз розкривати ці рани і ділити суспільність на два табори».

Зали привітала цю відповідь оплесками.

Правда, що радянськоукраїнська громадськість до 1986 року знала про ОУН-УПА тільки як про «бандитів», а з другого боку, проводи різних фракцій ОУН в післявоєнний період видали масу глорифікаційних публікацій про ОУН-УПА, промовчуючи свідомо тіні. Зараз докладається всіх зусиль, щоб ця глорифікаційна література отримала схвалення від найвищих органів України.

Журналісти українських часописів (наприклад, «Літературної України», журналу «Київ» та інших) публікують статті про Степана Бандеру, щоб читачі знали, що такий був і ким він був. Юрій Покальчук поїхав до Нью-Йорка і провів розмову з одним з чільних діячів ОУН, Миколою Лебідем, публікуючи її потім в журналі «Київ» № 1/1991 («Бандера, Лебідь та інші»). Звичайно, така інформація не може бути об'єктивною. Такий метод розкриття істини має свої поважні негативи: він говорить тільки про те, що були люди, які організовували, боролися, одним словом, були і жили, але НЕ ДАЄ ОБ'ЄКТИВНОЇ ПОЛІТИЧНОЇ ОЦІНКИ ЇХНЬОЇ ПОЛІТИКИ.

Кажуть, що політика — це мистецтво очилити. Гра в шахи — це також мистецтво. Шахіст, роблячи хід, ще не має, яку відповідь він отримає від свого против-

ника. Тому він мусить думати, передбачати, мати свою стратегію і тактику, яка наприкінці випадається або ні. Партію можна повторити. Аналітик тої партії може встановити, котрий із ходів був добрий або злий і чому партія для одної сторони закінчилася позитивним, а для другої негативним результатом. Такий аналіз уже не мистецтво, аналітик не потребує передбачати. Проте він може дати оцінку якості гри шахіста. Таких аналізів і такої оцінки нам потрібно, коли йдеться про українських політиків і політичних діячів, байдуже — буде це Хмельницький, Петлюра чи Бандера. Коли цього не буде, то малюватимемо іконки, молитимемося до них і не бачитимемо, що ЦЕ НАМ НІЧОГО НЕ ДАЄ. Не забуваймо, що політика може бути доброю або злою. На добрій можна вчитися, зі злою — робити висновки. Добра є ця, що призводить до конкретного успіху, зла — коли цього успіху немає. Не забуваймо, що в минулому ми боролися і... програвали, значить, десь ми робили помилки. Винними були не тільки «воріженьки», але й наші політична бездарність.

З цим критерієм слід нам підходити й до ОУН-УПА.

ва. Треба було «крайових провідників», провідників «крайової екекзутиви ОУН». Серед громадян у зрілому віці не знайшлися такі провідники. Вони ж бачили авантюристський характер нової ОУН й не думали ангажуватися в організацію, яка висувала такі глобальні цілі. Тому ОУН закинула свої цілі на студентську й шкільну молодь. Ю. Покальчук пише у «Києві», що Микола Лебідь «вступив» в ОУН, маючи 16 років. Тут треба уточнити: в підпільну конспіративну організацію не можна «вступати», до неї «втягають», «вербують». В такому віці завербували не тільки Лебідя, але й Бандеру та масу інших. Юнак в такому ві-

Останнім часом в Москві надали цю превелику честь Алексію 1990 році славну церкву йому становити, що при копіях, котрісні зв'язки з доніми, які заштанті спитичної поліції — це псевдота Московської «Островської та Мінської вло» — мінезького Мовдов» — це то Алексія

Вибухнув скандал, якому вуге тих, хто викривав змєрархів з властими. Ник Гліб Я за своєї переків у ГУЛА говорив, і 1000-ліття 1988 році, тримав підписки. Я сійським де створення оламентської пролила б сччї зв'язки ганами».

Більш як па депутати вчала архів КІРС, досткрито післячу. Просоччї в москво сіло втрутмо Алексі

О І ТІНІ ОУН — УПА

дника. Існує частина парадокси (КПЗУ) влучення Зау УРСР.

ому відбули той час машин УГА з ім перебували. Ім видавалися поопору протій якості є українського. Нова стра. політичних них пригубо було причі. б'єднати ці. чного негана йому су. й організа. прикінці січ. відбувся у. еміграції»)

ських націо. дставниками. кої Націона. гії Українсь. в, Союзу Ук. налістичної. З Галичини. рлодих ідеа. ресі не віді. рі полі. Сло. же виклика. пущення, що. участь сотні

вників і що. рі дискусії. і і тактики. олюції. Та. ж. Там було. й. Постанов. Організацію. Націоналістів. оном підняти. еволюцію на. х землях; .анови. «уст. ... без-диску. було до того. дузькому ко-

ОГІЯ ЛІЗМУ

няв «Устрій. виданнях го. «постанови. дуже цікавий. ий його роз. засади» має. ідрозділів, з. ішим є під. льні означен-

ня». Всі дальші підрозділи — це нарис того, як виглядає майбутній устрій... майбутньої української держави. Приклад: «Б. Державний устрій. Форма української державної влади буде...», «В. Соціально-економічні постанови. Українська держава буде...». З цього ряду вирізнявся тільки останній підрозділ «Організація українських Націоналістів», в якому говорилося не про те, чим вона буде в майбутній державі, а які її завдання в даний момент. В тому розумінні цей підрозділ становить одне ціле з першим підрозділом «Загальні означення». З них можна зрозуміти ідеологію українського націоналізму.

Там між іншим була мова про сутність «нації»: «Нація є найвищий тип людської спільноти, що при найбільшій своїй психологічній розбіжності має свою одну внутрішню форму, витворену на ґрунті подібного природного положення, спільного пережиття історичної долі та невинного стремління здійснитися в повноті силової науги».

Непоінформованих читачів може вражати конструбатість самого поняття. Адже в той час у Франції французькою нацією називали сукупність виборців, в інших західних державах — сукупність громадян даної держави незважаючи на їх національність, віросповідання, колір шкіри тощо. Такі поняття не підходили для українців. Більшість з них були громадянами СРСР — УРСР, 6 мільйонів українців під Польщею — громадянами Польщі, інша їхня меншість — громадянами Румунії і Чехословаччини. Коли виходити із «західних» понять нації, то довелось би сказати, що української нації нема. Тому ця постанова Конгресу була необхідною. Її зміст уточнюють і розгортають наступні постанови. Вони стверджують, що «через державу стає нація повним членом світової історії», отже, «для української нації в стані її політичного поневолення почальним постулатом є створення політично-

правної організації, означеної: Українська Самостійна Соборна Держава».

Чи таким підходом ОУН різнилася ідеологічно від легальних національних партій Західної України? Категорично ні! Всі вони були тієї думки, що український народ знаходиться в стані поневолення і що його метою є визволитися, себто здобути власну національну державу, яка загарантує йому повний вільний розвиток. Таким чином, ідеологічно всі вони були українськими націоналістами. Різниця між ОУН і легальними політичними партіями полягала в тому, що ці останні не обмежувалися плакатуванням «кінцевої мети», а виходили з того, що український народ навіть у стані поневолення мусить жити, розвиватися, відстоювати свої інтереси — політичні, культурні, економічні.

Треба мати на увазі, що становище українців під Польщею було дуже важке. 80 відсотків населення Західної України — це були селяни. 20 відсотків проживали в містах, більшість з яких були поляки і євреї. Коли брати до уваги українське населення, то воно в більш ніж 90 відсотках проживало на селах. Прошарок інтелігенції в містах був дуже малий. Селянство було бідне. Коли хтось із них мав 5 гектарів землі, то він вважався «багатим». Промисловість була нерозвинута, відплив селян до міст був майже повністю загальмований. Поляки не допускали українців до державних урядів. Школи були польськими. На 6 мільйонів українців було всього кілька державних українськомовних гімназій. Українцям довелось втримувати приватне народне шкільництво власним коштом. Треба було втримувати по селах читальні «Прочсвітні» власним коштом. Треба було організувати кооперацію закупівлі і збуту, кредитну кооперацію, товариства «Сільський господар», щоб створити передумови для мінімального розвитку сільського господарства. Це був так званий «органічний сектор». Його розвиток — це була реальна політика. Вислів «реальна політика» в

ряді ОУНівців був залиши до останнього часу втіленням чогось негідного, низького, тільки тому, що його зміст був протилежністю їхньої «революційної політики».

Кон ОУН питаннями не займався. В останньому підрозділі «Устрою» говорилося: «Веручи ідею Української Самостійної Соборної Держави в підставу свого політичного діяння та не визнаючи всіх тих міжнародних актів, умов та установ, що стан українського національно-державного розірвання створили та закріпили, ОУН ставить себе в категоричне противенство до всіх тих сил, своїх і чужих, які йому становили українськ. націоналістів тивно чи пасивно протиставлять ся...».

Кожний, хто хоч трохи визнається в політиці і в міжнародному праві, питатиметься, що це значить, що група 30 людей прокламує, що вона не визнає укладу політичних сил в Європі як наслідку Версальського трактату і більшовицької революції на Сході Європи? Питання визнання чи невизнання цього стану є справою держав та їх урядів, а не справою Івана, Євгена, Миколи, Василя та інших, які зовсім випадково зійшлися з якомусь приміщенні у Відні.

Та ми: поминаємо це нещасливе формулювання, типове для революційних націоналістів. З нього пробивається намагання ОУН протиставити себе легальним українським партіям. Ці останні, як і ціле легально зорганізоване українське життя Західної України, відстоювали думку, що Версальський трактат нас скривдив і його наслідки нам не до душі, але не бачимо іншого виходу, як визна-ти цей стан і в легальних формах мобілізувати наші національні сили. Сама кінцева мета — це тільки візія майбутнього. Якщо це має бути політична мета, то вона дуже далека й тому потребує ближчих етапів, конкретних політичних цілей

сьогодення, бо тільки з них може вирости завтрашній день. Так є в кожній політиці, так повинно бути й в українській національній політиці.

Між легальними політичними партіями і ОУН не було розбіжностей в ідеології, зате були принципові розходження в питаннях політичної стратегії. ОУН бачила рацію свого існування і діяльності в іншій стратегії, стратегії революційної боротьби, не маючи до того жодних засобів: ні відповідних кадрів, ні зброї, коли не рахувати гучних фраз, лозунгів і плакатів. В «Устрою ОУН» в підрозділі «військова політика» говорилося: «Організація української військової сили буде поступово розвиватися, а її форма мінятися відповідно до трьох етапів політичного стану України: ворожій займанщини, національної революції, державного закріплення. В обставинах ворожих займанщин підготовку українських народних мас до збройної боротьби, а зокрема підготовку організаторів та вишколених провідників, перебує окремий військовий осередок. Лише військова сила, що спиратиметься на озброєний нарід, готовий уперто та завзято боротися за свої права, зможе звільнити Україну від займанців та вможливить упорядкування Української Держави». В основному все це правильно сказано, не сказано тільки, звідки взяти цю збройну силу та ще й у таких розмірах, щоб можна було одним махом прогнати з України всіх займанців. Без відповіді на це питання ціле вгорі процитоване речення — це плакат!

У ЛЬВОВІ...

Все це було у Відні. Папір витримав усе. Та ці папери помандрували до Льво-

ці не придатний до політичної діяльності, він не в силі розуміти найпримітивніші політичні проблеми. Але коли його питають, чи він хотів би бути членом «однієї» підпільної організації, то в нього немає сил сказати «ні». А коли дають йому вивчити «декалог українського націоналіста», інформують про мету ОУН, про те, що незалежність України можна здобути тільки «збройним повстанням проти всіх окупантів», то ця молода людина попадає в своєрідний транс, знаходиться в стані якогось гіпнозу. Йому кажуть, що він, як член ОУН, має віддати все для України, навіть своє життя. Він це потверджує, не здаючи собі справи з того, що це значить. Потім його «заприсягають» на вірність ОУН, включають в якусь «чвірку» чи «п'ятку». Таким чином, шлях того юнака в життя визначений. Він робив, точніше — мав робити все, що йому підказували його зверхники.

Це не випадок, що Степан Бандера, маючи 22 роки, став референтом пропаганди в Краєвій екекзутиві ОУН, маючи 24 роки, став «краєвим провідником», себто головою цієї екекзутиви. Іншими членами тієї екекзутиви в тому числі були: Іван Малюца (оргреферент), Богдан Підгайний (бойовий референт), Ярослав Стецько (пропаганда), Володимир Янів (ідеологія). Помічника ми Підгайного були Мигаль і Качмарський. Всі вони ровесники, або майже ровесники Бандери, ні один з них не старше 25 років! Чи могло таке гроно приймати відповідальні політичні рішення? ОУНівська політика сконцентрувалась, таким чином, у студентському Львові.

(Закінчення буде).

ХТО Ж ТАКИЙ ДРОЗДОВ?

ва. Треба було «крайових провідників», провідників «крайової ексекутиви ОУН». Серед громадян у зрілому віці не знайшлися такі провідники. Вони ж бачили авантюристський характер нової ОУН й не думали ангажуватися в організації, яка висувала такі глобальні цілі. Тому ОУН закинула свої сіті на студентську й шкільну молодь. Ю. Покальчук пише у «Києві», що Микола Лебідь «вступив» в ОУН, маючи 16 років. Тут треба уточнити: в підпільну конспіративну організацію не можна «вступати», до неї «втягують», «вербують». В такому виці завербували не тільки Лебідя, але й Бандеру та масу інших. Юнак в такому ві-

Останніми тижнями вся Москва намагається розгадати цю головоломку, на превеликий смуток патріарха Алексія II, який очолює у 1990 році Російську православну церкву і завдяки своєму становищу чудово знає, що при комунізмі всі єпископи, які підтримували тісні зв'язки з КДБ, мали псевдоніми, як, утім, і інші пошановані співробітники політичної поліції. «Адамант» — це псевдонім митрополита Московського Ювеналія, «Островський» митрополита Мінського Філарета, «Павло» митрополита Воронежського Мефодія. А «Дроздов» — це псевдонім особистості Алексія II.

Вибухнула колосальний скандал, який зовсім не дивує тих, хто в РПЦ давно викривав змову православних ієрархів з комуністичними властями. Наприклад, священник Гліб Якунін, провівши за свої переконання п'ять років у ГУЛАГ, неодноразово говорив, і зокрема з нагоди 1000-ліття хрещення Русі в 1988 році, про те, що КДБ тримав під контролем усіх єпископів. Якунін, ставши російським депутатом, зажадав створення спеціальної парламентської комісії, котра пролила б світло на специфічні зв'язки патріархії з «органами».

Вільш як півроку ця група депутатів та експертів вивчала архіви КДБ і ЦК КПРС, доступ куди було відкрити після серпневого путчу. Просочування інформації в московські газети змусило втрутитися в справу самого Алексія II: він зумів до-

битися того, щоб Голова Верховної Ради Руслан Хасбулатов припинив діяльність цієї парламентської комісії й передав справи до внутрішньої, більш служливого, комісії в складі представників церкви. Журналіст із «Московських новостей», який займається справами КДБ, зробив з цього приводу в'їдливе зауваження: «Хотілося б знати, які аргументи Алексій пустив у хід проти товариша Хасбулатова». У безжалінній грі доносів та обмов усі мають право вернути чуже минуле.

Давно відомо, що в СРСР жоден єпископ не міг бути введений у сан без згоди 5-го управління КДБ, який через Державний комітет у справах релігій контролював усю діяльність церкви й тримав священників під страхом відлучення або заслання до ГУЛАГу. Влітку 80-х відсоток православного духовенства перебував під більш чим меншим контролем «органів», — вважав один з теперішніх керівників КДБ. Це не означає, що всі вони були агентами, донощиками або продалися властим. Діяти обачно, не проявляти надмірного заповняття, не допускати відкритої критики режиму — такою була доля російського духовенства на всій святій Русі.

Як відомо, все відносно. Небезпечна гра компромісів з комуністичною партією також була прогресом у перші роки комуністичного режиму, коли Ленін вимагав «розстрілювати якомога більше священників, щоб про це пам'ятали багато десятиріч!». Спершу ЧК, затім НКВС

розстріляли й вислали десятків єпископів, сотні священників, тисячі віруючих. РПЦ в XX столітті стояла на порозі некла. Цьому єдиному в сучасній історії масовому знищенню слуг Божих треба було покласти край. Такий вибір зробив у 1943 році патріарх Сергій, головуючою турботою якого було зупинити масові убивства.

«Таку ціну нам довелося заплатити за врятування Христової церкви», — говорить митрополит Волоколамський і Юрійський Пимирин, російський депутат і друга людина православної ієрархії. Він очолює видавничий відділ Московської патріархії, де опублікували стільки дорогих брошур про мир і роззброєння, що не задишалося коштів на видання Біблії. Навряд чи хто буде заперекувати, що митрополит Пимирин (а для органів «Абату») був одним з провідних пропагандистів радянського режиму. Краще б він озвучився в цьому, — обурюються православні віруючі, — замість того, щоб кластися по телевізору, що ніколи не мав нічого спільного з «великим будинком». Так, російські так: вони вважають, що гриби простіші, якщо людина в них поклялась. На засіданні Священного Синоду в квітні цього року 97 єпископів звернулися з посланням до «братів і сестер», в якому просили пробаачити їм людські слабкості, які часом гасять у їхніх серцях жертовний вогонь. Олександр Ніжний написав, що це «банальна фраза у період посту». Звичайно, навряд чи варто розраховувати на швидке примирення єпископів і паств.

За внутрішніми чварами і звеличаннями скандалами виявляються два крупні конфлікти: між православною Московською патріархією й Ватиканом, відносини з яким ніколи не були такі погані, як після краху комуністичного режиму. Особливо це помітно в Україні, де 6 мільйонів уніатів вийшли в 1990 році з підпілля і хочуть повернути зручності сповідати, зайняти православну церкву. Другий конфлікт лежить у сфері відносин між Росією та Україною, політична незалежність котрої буде фактичною доти, доки українські православні віруючі (20 мільйонів чоловік) перебуватимуть у владі Московської патріархії.

І все ж сутність проблем, доводило, подалека іншими. Нині, коли Росія позбулася всіх своїх громадянських «делалів» — комунізму та імперії, колективізму й державного обов'язку, — тільки православна церква здатна вселити впевненість.

Видобувати на світло минулі гріхи православної церкви, притягати її керівників до відповідальності означає відвертати від неї нових російських керівників, котрі активно відділюють церковні відправки і населення в цілому, яке хоче, щоб Господь Бог сам знайшов своїх прихильників і покарав грішників.

Бернар ЛЕКОТ.
(Журнал «Експрес», Париж).

ЧІН — УПА

був зали-
часу
негідного,
і тому, що йо-
протилежності
ційної політи-

сьогодення, бо тільки з них може вирости завтрашній день. Так є в кожній політиці, так повинно бути й в українській національній політиці.

і питан-
остан-
«Устрою»
«Веручи ідею
імоційної Со-
в і підставу
ого діяння та
іх тих міжна-
уином та уста-
українського
ержавного ро-
лі та закріп-
вити себе в
овітвенство до
воїх і чужих,
овищу «україн-
істства» тивно
протиставлять-

хоч трохи ви-
тиції і в між-
ці, питань-
ють, що група
ламує, що во-
ладу політич-
ні як наслідку
трактату і
революції на
Питання ви-
невизначан-
ну є справою
урядів, а не
Евгена, Ми-
та інших, які
во зійшлися з
ценні у Відні,
інаємое не по-
повання, типі-
і інших націона-
пробивається
і протистави-
ми українсь-
ці останні, як
і організова-
виста Західної
іого насильди-
і, але не бачи-
ду, як визна-
і легальних
ізувати наші
ін. Сама кін
і тільки візля
кщо це має
мета, то во-
і й тому по-
ого етапів, кон-
гичних цілей

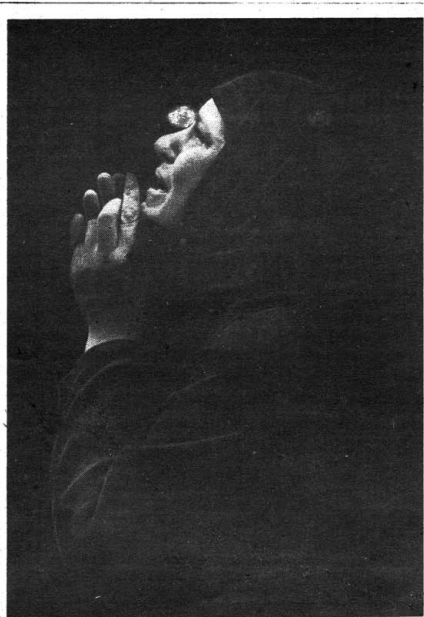
ці не придатний до політичної діяльності, він не в силі розуміти найпримітивніші політичні проблеми. Але коли його питають, чи він хотів би бути членом «однієї» підпільної організації, то в нього немає сил сказати «ні». А коли дають йому вивчити «декалог української національності», інформують про мету ОУН, про те, що незалежність України можлива на здобути тільки «збройним повстанням проти всіх окупантів», то ця молада людина попадає в своєрідний транс, знаходиться в стані якогось гіпнозу. Йому кажуть, що він, як член ОУН, має віддати все для України, навіть своє життя. Він це potwierджує, не здаючи собі справи з того, що це значить. Потім його «запросагають» на вірність ОУН, включають в якусь «чвірку» чи «п'ятку». Таким чином, шлях того юнака в життя визначений. Він робив, точніше — мав робити все, що йому підказували його зверхники.

Це не випадок, що Степан Бандера, маючи 22 роки, став референтом пропаганди в Красівій ексекутиві ОУН, маючи 24 роки, став «красивим провідником», себто головою цієї ексекутиви. Іншими членами тієї ексекутиви в тому числі були: Іван Малюца (оргреферент), Богдан Підгайний (бойовий референт), Ярослав Стецько (пропаганда), Володимир Янів (ідеологія). Помічниками Підгайного були Мигаль і Качмарський. Всі вони ровесники, або майже ровесники Бандери, ні один з них не старше 25 років! Чи могло такє гроно приймати відповідальні політичні рішення? ОУНівська політика сконцентрувалась, таким чином, у студентському Львові.

У ЛЬВОВІ...

Все це було у Відні. Патріарх витривав усе. Та ці папери поминали до Львова

(Закінчення буде).

Молитва.

Фото Зої ТЕРЕШКОВОЙ.

ВАЛЮТНИЙ ШЛЯХ ДО ЗОЛОТИХ ВОРІТ

На затишній Золоторівській вулиці тече невідоме життя поважних офісів. Колись доводилося чути, що тут найбільш засекречені справи залаштовуються в Інюрколегії.

— Вже Укрінюрколегії, — уточнює її голова Данило Курдільчук. — Але державної таємниці зі свого заняття ми не робимо. Принаймні тепер, коли відділилися від метрополії. Хоч то вже була непроста справа. Москва категорично протестувала, щоб ми самотужки захищали майнові інтереси України і її громадян за кордоном. Навіть додаток «Укр» переклали — як «украдена».

Справді, у назві ми не зовсім відійшли від юридичної особи, в яку були інкорпоровані райіше, в яку вклиніли стільки сил. Отож і мали повне право продовжити ведення розпочатих справ уже в інтересах національних. Скоріше, у нас все вкляли — всі до цента заощадження. Щоб не покинути більше п'яти тисяч майнових справ загальною вартістю 250 мільйонів доларів, довелося взяти банківський кредит. Як-не-як, наша організація представляє інтереси двадцяти тисяч жителів України і близько тисячі іноземних довірливців.

І ще один цікавий момент. За 25 років роботи в Інюрколегії я вперше вийшов за

кордон у 1990 році, після певної наполегливості, за іменним запрошенням австралійського адвоката. До того що «важку роботу» — закордонні відрядження — брали на себе старші брати, а ми, як козачки, готували всю чорнову базу, хоч Україна і давала більше 70 відсотків справ і, відповідно, стільки ж валютного прибутку.

— Скільки ж ви втрачали щорічно?

— Близько 15 мільйонів доларів. Зате тепер налагодили добрі стосунки з юристами діаспори, інших країн, що традиційно мають українську еміграцію і прихильно ставляться до ідеї нашої незалежності. Така форма співробітництва обидва дуже перспективна.

— Лівову частку вашого «обігу», відомо, займають спадкові справи. Наскільки організації знаходяться тепер під контролем служби безпеки? Очевидно, не на рівному місці з'являлися розмови, що перекази з-за кордону, як правило, видавалися не у валюті, та й то після того, як зроблено суттєвий благодійницький внесок.

— Інюрколегія для того, щоб встановити особу спадкоємця, запрошує документи з загсу. Мені відомо — проходили вони перевірку і в КДБ. Але ніхто нічого не відбирав.

— І багато людей ошачилися валютою?

— По Україні не одна тисяча.

— Суми теж такі прибили?

— Всупереч побутовому розумінню, можу запевнити: за

своїєї пам'яті мільйони спадків можна перелічити на пальцях однієї руки. Відсотків п'ятнадцять справ закриваються в зв'язку з відсутністю активів. Переважна більшість сум від п'яти до кількох десятків тисяч доларів. Інколи трапляються по кількох тисяч. Зараз ми ведемо одну справу вартістю 2,5 мільйона і одну на 685 тисяч доларів.

— Самі і шукаєте спадкоємців? Зрідка деякі газети дають оголошення.

— До преси звертаємося виключно зрідка і то у крайніх випадках. Як правило, люди ідуться за закордонними родичами і самі дізнаються, чи можуть на щось розраховувати по заповіту. Або й без нього, адже там кожна персична людина має статки більш за наших багатіїв. Решта — справа техніки. Оформляємо потрібні документи згідно, скажімо, з законом штату Нью-Йорк чи Онтаріо, і роки за два-три надходять гроші. Іхні люди, звісно, самі не афішують і нас не вповноважують це робити, а мовчки кладуть на валютні рахунки типу «Б» в Зовнішньому економічному банку.

— Какали... — Так, проблем не було, поки він не збанкрутував. Нині маса відвідувачів, які просять допомогти зняти заощадження. Уряд РСФР розтринкав ці гроші і відмовляється від будь-яких зобов'язань.

Бувально місяць тому валютні операції почав здійснювати комерційний банк «Україна». Ексімбанк. Відніми люди можуть не хвилюватися за свої гроші. До речі, з

Москвою, цим колодазем без дня, ми припинили валютні справи ще торік.

Перед від'їздом до Канади в Укрінюрколегію заходив Левко Лук'яненко і пообіцяв, що посольство подбає про майнові справи українських громадян. Приблизно відомо, що нині у Канаді заморожено близько півтора мільйона спадкових доларів. Вони повинні перейти в Україну.

Інюрколегія була в складі комісії, створеної торік парламентом для чергового вивчення обставин зникнення легендарного «скарбу гетьмана Полуботка. Нового в цій історії нічого додати?

— Авторитетно заявляю — гніба справа. Очевидно, коли й був якийсь заповіт — зник він безслідно. А без документів кому висловлювати претензії? Даремно, що і зараз збуджується увага людей. Навіть документальний фільм знімається.

Життя підкинуло чимало аліментних справ. Після напливу іноземців, особливо студентів, виникли сотні, коли не більше, так званих інтернаціональних шлюбів. Більшість з них розпалися, але залишилися діти, залишилися батьківські обов'язки.

Невдячна поточна робота з тисячами пенсій, що йдуть з Бельгії, Франції, Англії дружинам шахтарів-емігрантів, які виїхали із Західної України на заробітки в період між двома світовими війнами і не змогли повернутися. Обірвався канал на Москву, і пендантчик європейці заваглися, чи надіслати чек в українські банки. Нехай жона окрема сума не така вже й велика, але навіть дріб'яз-

кова валютна підтримка нині дуже доречна. Щоб дожитися пенсії, гасється маса часу, ніколи буває й голову підняти, аби щось спланувати.

— Либонь, у самостійної Укрінюрколегії є свої, нові напрямки та інтереси?

— Знаєте, що в наших дитобудинках близько 80 тисяч маленьких сиріт? І дуже багато людей за кордоном хочуть їх усиновити. На жаль, їхнє милосердя і наша бездушність починають перекрещуватися. Все частіше приходять на прийом представники якихось МП, комерційних структур і обережно намагаються вивідати, як оформлювати всиновлення. Одна справа в'язати вінки, щось перепродувати, а то ж готові торгувати живими людьми.

На сьогодні це дуже важливий аспект у соціальному, психологічному плані, і з юридичної точки зору тут потрібен виважений державний підхід.

— Борюся Боже, без ніякого зв'язку з надзвичайним попереднім епізодом — останнє запитання: оті 250 мільйонів доларів, на які ви нині ведеєте справи, — мають перейти в Український національний банк?

— Безумовно. Якщо стрітечно — то наша мета. Люди триматимуть свої заощадження дома, і наш посередницький гонорар піде в державну скарбницю. Україна, яка тільки-но збиває валютні статки, — це суттєва допомога.

Записав
Сергій СКИБА.

Київ.

Реклама

Совместное украинско-бельгийское предприятие

«АРГО ТРЕЙДИНГ ЛТД»

и английская фирма

«КОММОДИТИ СЕРВИС ИНТЕРНЕЙШНЛ»

приглашают посетить новый фирменный магазин по адресу: г. Киев, ул. Крещатик, 15 (пассаж).

Вашему вниманию предлагаются высококачественные товары ведущих фирм мира.

Оплата в СКВ.

Оптовым покупателям предоставляется скидка.

Контактный телефон: (044) 227-63-82.

Formula

ХОРОШИЕ И РАЗНЫЕ

- Утюги с терморегулятором и пароувлажнителем (УТП 1000 — 1,8, 220)
- Электроразъемники («РОСИНКА», 0,5 и 1,0 кВт) — пока за СКВ
- Дверные замки врезные (без ручек)
- и даже Грабли (тоже без черенок)

ТОВАРЫ ДЛЯ ДОМА-

нижаются в Тоговом Доме ИТО по адресу: Киев, Майдан Незалежності 2 (Дом Профсоюзів)

- партія не менше 1000 шт.,
- і за рубль теж, но дешевше...

ЛОВИТЕ!

по тел. (044) 229-80-95
229-83-76

Нигде кроме как в Торговом Доме ИТО

Грицьківське художнє професійно-технічне училище

№ 19 запрошує на постійну роботу осіб з вищою та середньою спеціальною освітою на посади викладачів та майстрів виробничого навчання.

Запрошуються спеціалісти з малюнка та живопису, художньої, ручної та машинної вишивки, гончарства, різьби по дереву та золотарства.

Адреса училища: 281037 смт Грицьків Шепетівського району Хмельницької області, вул. Горького, 3.

Телефони: 7-23-54, 7-26-81.

До уваги керівників медичних, шкільних та дошкільних закладів

Салон-магазин «Інтер'єр» м. Луцьк пропонує по переказуванню, а також за готівку медичні та побутові меблі виробництва Рожищенської меблевої фабрики об'єднання «Волінське дерево», а саме:

медичні меблі — шафи різного призначення, столи, тумби, банкетки, кушетки;

побутові меблі — шафи, тридверні з антресолями, стіл з банкетками для відпочинку.

За довідками звертатися за адресою: м. Луцьк, вул. Ковальська, 66, тел. 2-72-36; м. Рожище, вул. Крупської, 39, тел. 2-17-82.

ДІЛОВИМ ЛЮДЯМ

Юридична фірма "Правекс"
пропонує повний комплекс
юридичних та економічних послуг:

- розробка документації на реєстрацію підприємств та господарських товариств усіх форм та видів власності;
- консультації із зовнішньоекономічної діяльності;
- підготовка документів та оформлення викупу частини паю діючого підприємства іноземним інвестором;
- оформлення документації та реєстрація представництва іноземних фірм;
- юридичні консультації із законодавства України іноземних фірм та громадян;
- розробка і реалізація стратегії приватизації державних підприємств;
- розробка засновницьких документів з утворення акціонерних товариств, їхньої реєстрації, рекомендації щодо випуску акцій, їх щонайшвидшому розповсюдженню;
- розробка засновницьких документів по утворенню підприємств (юридичних осіб) на базі магазинів, кафе, їдалень, ателье тощо;
- надання правової допомоги у разі переукладення угод оренди майна державних підприємств та організацій, утворенні орендних підприємств, у тому числі з правом викупу, їх реєстрації;
- аудиторські послуги;
- надання правової допомоги у разі укладення договорів та інших угод, розрахунків з клієнтами, необхідності представляти інтереси клієнтів в арбітражному суді, інших органах.

Ці та інші питання допоможе вирішити діловим людям Центр "Правекс".
Щастя вам, панове!

Центр "Правекс"
252030 Київ
вул. Володимирська, 57.

Телефони:
224-20-49, 244-26-26,
224-70-82.

Факс: (044) 224-43-20

**КОТТЕДЖИ ДЛЯ ВАС
І ВАШОЇ СЕМ'Ї**

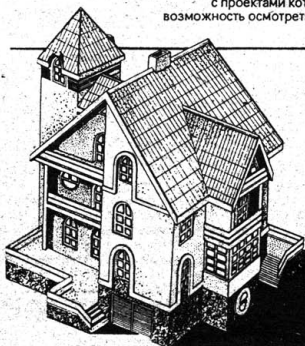
У Вас прекрасна семья, автомашина, теле, видео і аудио, єсть що надати і єсть що розставити в кімнатах, у Вас єсть даже собака...
Но єсли нет современного комфортабельного коттеджа рядом с культурным і економічним центром України, Вас сложно назвать уважаемым человеком.

Инвестиционный фонд АО "ОМЕТА Инстер" уже сегодня предлагает пассивное участие в программе "Наш дом".
Ваше решение приобрести пай стоимостью 200 тыс. руб. позволит получить кредит на строительство коттеджа в ПГТ Калита на участке площадью до 0,25 га, право собственности на основные средства производства, участие в доходах от эксплуатации поселка после завершения строительства.

Коттеджи рассчитаны на уважаемых людей, способных оценить комфорт.

На сегодняшний день осталось 140 паяв.

В Инвестиционном фонде "ОМЕТА Инстер" Вас ознакомят с проектами коттеджей и предоставят возможность осмотреть место строительства.

Адрес:
254053, Киев-53,
ул. Артема, 18

Телефоны:
(044) 244-69-27
212-40-62

Факс:
(044) 244-69-54

ŠKODA

Мы предоставляем Вам шанс!

Фирма "ШКОДА", автомобильное АО. Млада Болеслав
с целью открытия своего рынка в Украине
ищет для продажи легковых автомобилей

ИМПОРТЕРОВ, СПОСОБНЫХ ОБЕСПЕЧИТЬ ПРОДАЖУ И СЕРВИС

Вам, имеющим опыт продажи и сервисного обслуживания легковых автомобилей, деловое предложение фирмы "ШКОДА" (члена концерна: "Volkswagen") будет очень интересным

Фирма "ШКОДА" гарантирует поставку новых автомобилей "ФАВОРИТ", "ФОРМАН", "ПИК-АП" за СКВ по безналичному расчету.
Возможны бартерные сделки

Ваши конкретные предложения присылайте в редакцию:

324039, Кривой Рог, ул. Телевизионная 12, ком. 709, Мельник Л.
Телефон: (0564) 71-65-66.

ГОТЕЛЬ

"Чайка" (м. Київ)

Пильгові ціни, гальвані

Тел.: (044) 444-21-46

**Фирма ФРОГЕР
реализует:**

- Телефакс Audiovox 2000 — 32-разрядный дисплей, время, дата, сервисные сообщения;
 - 100 номеров памяти;
 - автоматический прием информации от 10 абонентов;
 - передача документов в любое время в ваше отсутствие;
 - внешняя телефонная функция;
 - совместимость со стандартом G3; и многое другое.
- Гарантийное обслуживание 1 год.
Послегарантийное обслуживание.
Цена 85 тыс. руб. и ниже.

Скидка для оптовых покупателей.
Компьютеры IBM PC/AT 386 США, МВ.
Тел. 265-25-21, 220-49-66, 264-25-52.

Производственно-коммерческое предприятие «ИНКОМ»:

1. Заключает договоры на поставку ПЭВМ: ЕС 1840, 1841, 1842, 1843; Искра 1030, 1031, 1034, ЕС 7978, пишущих электронных машинок «Ромашка», электрических «Ивица», механических «Любава», калькуляторов «Искра 2240» и «МК-59».
 2. Организует разработку программных продуктов для решения разнообразных задач заказчика.
 3. Организует сервисное обслуживание техники, приобретенной у ПКП «Инком».
- Киев-150, а/я 448, телефоны: 264-21-84, 264-40-48.

Установка ЯЮ 309/71 принимает замовлення на виготовлення відливок із сірого чавуну марки СЧ-20 вагою від 6 до 50 кг.

Має у вільному продажу сільськогосподарські машини ЗМ-60 і запчастини до них для роботи на токах.

Приймає замовлення від колгоспів на виготовлення зернонавантажувачів ЗМ-60 в 1993 році.

Наша адреса: 260110, Житомирська обл., м. Коростень, установка ЯЮ 309/71. Тел. 4-15-91; 4-32-14 (просити відділ збуту).

**ИНСТИТУТ ПОДГОТОВКИ СПЕЦИАЛИСТОВ СТАТИСТИКИ
И РЫНКА МИНИСТА УКРАИНЫ**

Объясняет набор слушателей для подготовки бухгалтеров для государственных предприятий и кооперативов, программистов и пользователей на персональных компьютерах. Лекции и практические занятия ведут профессора и доценты института.

Срок обучения — 1 месяц.

Начало занятий — 6 июля 1992 года.

Справки по телефонам: 213-09-63, 213-10-01, 213-32-42.

РЕКОРД ЯК ЗВИЧКА

Встановлення світових рекордів стало для нього звичкою. Однак останній рекорд українського «космічного» стрибунка з жердиною Сергія Бубки — особливий.

На змаганнях у французькому місті Діжоні він перелетів над планкою, встановленою на рівні 611 сантиметрів, і вніс свою 30-у поправку до таблиці світових досягнень. То був «рекорд рекордів», бо Бубка перевершив легендарного «літаючого фінна» Пааво Нурмі: на рахунок знаменитого стайєра 20-х—30-х років було 29 світових досягнень.

За іронією долі, Бубка довів своє виступ в день 95-ї річниці народження Нурмі — знаменитий фін з'явився на світ 13 червня 1897 року в місті Турку.

«Додавши» сантиметр до свого попереднього рекорду (це, до речі, досить дорогий сантиметр: до 60000 доларів «стартової» премії атлета він додає ще 35000), Бубка встановив своє 14-е найвище світове досягнення для стаціонарних 16-тих досягнень він встановив «лід дахом».

Уся світова преса захоплюючись відзначила цей «рекорд рекордів». А сам Бубка не

«Зірки» українського спорту

вважає його за межу можливої.

— Якщо технологію виготовлення жердини вдосконалюватимуть, якщо використовуватимуть нові матеріали, гадаю, стрибунку долатимуть висоти порядку 630—640 сантиметрів. — вважає «роль жердини».

Атлет з Донецька, якому 28 років, веде перед у своєму виді легкої атлетики майже 10 років, подібно до того, як Нурмі царював колись на біговій доріжці.

Здобувши свою першу перемогу на світовому чемпіонаті 1983 року, Сергій Бубка встановив своє перше найвище світове досягнення (581 см) 15 січня 1984 року. Відтоді він поліпшував світові рекорди шороку.

Найкращим роком Бубки можна вважати 1991-й, коли він чотири рази поліпшував рекорди в залі і стільки ж — на стадіоні і став першим жердинником, який здолав рубль 20 футів (610 сантиметрів).

Вдрузь Сергія Бубку було названо «атлетом року» та найавторитетним у світі легкої атлетики журналом.

як «Трек енд Ньюс». Після того, як Бубка в 19 років виграв світовий чемпіонат-83, він сім разів очолював список найсильніших жердинників, виборов золоту медаль на Олімпіаді-88, переміг на світових чемпіонатах 1987 і 1991 років.

Якби СРСР не відмовився брати участь в Олімпіаді-84, український атлет, безперечно, переміг би в Лос-Анджелесі: він встановив світові рекорди за кілька днів перед початком Ігор і невдовзі після їхнього завершення.

Незважаючи на страждання, які йому, мабуть, завдає ушкодження ахіллесово сухожилля правої ноги, Сергій переміг на чемпіонатах змагань у Діжоні, що він найкращий у світі стрибун із жердиною. Бубка атакував висоти лише тричі і кожну долав з першої спроби, в бездоганному стилі.

Незабаром олімпійські старту в Барселоні, і хочеться вірити, що й вони будуть успішні для цієї симпатичної і винятково талановитої та працьовитої молодого людини.

Михайло ВАСИЛЕНКО.

НА ЗНІМКУ: боротьбу з лідером нападу харківського «Металіст» Гурамом Аджиевим (у центрі) веде захисник одеського «Чорноморця» і національної збірної України Сергій Третяк (ліворуч).

Фото Миколи БОЧКА.

Стріляба з лука

ЧЕРГОВА ПЕРЕМОГА

Після успішного виступу на першому етапі Кубка Європи зі стрільби з лука серед юніорів, що проходив у Німеччині, збірна України, сформована з буковинських спортсменів, здобула переконливу перемогу і на наступному етапі цих престижних змагань. Цього разу луганський збірна з України, який пройде в Італії.

Чернівчани виявилися найсильнішими в командному залку серед дівчат та в юніорській групі, значно випередивши добре підготовле-

ні збірні Італії, Німеччини та Австрії.

В індивідуальних змаганнях перше місце серед юніорок посіла Ліна Герасименко, друге — Наталка Пісюк, серед дівчат перемогла Олена Комотова. Всі вони distant персональний допуск на третій етап Кубка Європи, який пройде в Італії.

Готували нашу команду буковинські тренери Наталія та Анатолій Єгорови.

Василь БАБУХ.

Ковзани

БОННІ ЗБИРАЄТЬСЯ НА ТРЕТЮ ОЛІМПІАДУ

28-річна американка Бонні Блейр, одна з найсильніших в світовому ковзанярському спорті, заявила, що має твердий намір продовжити свою ковзанярську кар'єру до Олімпійських Ігор в Лиллехаммері (1994 рік).

— Сподіваюся, що умови за ці два роки не зміняться так круто, щоб це примусило

мене змінити рішення, — додала спортсменка, яка завоювала золоту і бронзову медаль в олімпійському Калтрі (1988) і дві золоті — на Більй Олімпіаді в Альберві (1992).

Вона сказала, що їй хотілося б, щоб у США на ковзанярський спорт звертали більше уваги.

Хокей

ЗА КУБОК ЛІГИ

Ця інформація надійшла з Москви. Президент МХЛ (Міжнародної олімпійської ліги) Роберт Черенков розповів нашому кореспонденту, що 24 клуби, розбиті на 4 зони, поведуть боротьбу за Кубок ліги в наступному сезоні — 1992/93 років.

До першої зони включили: «Динамо» (Москва), ЦСКА (Москва), «Спартак» (Москва), «Хімік» (Воскресенськ), «Крила Рад» (Москва), «Торпедо» (Ярославль). Друга зона: «Рига Стар» (Рига), «Сокіл-Бєскул» (Ільві), «Динамо» (Мінськ), СКА (Санкт-Петербург), «Металург» (Череповець), «Кристал» (Саратов). Третя: «Торпедо»

(Нижній Новгород), «Лада» (Тольятті), «Ітіль» (Казань), «Салават Юлаєв» (Уфа), «Металург» (Магнітогорськ), «Молют» (Перм), Червгера: «Трактор» (Челябінськ), «Автомобіліст» (Катеринбург), «Торпедо» (Усть-Каменогорськ), «Авангард» (Омськ), «Автомобіліст» (Караганда), «Металург» (Новокузнецьк). 3 4 вересня по 4 листопада команди проведуть чотириколові зональні турніри. На другому етапі (16 листопада — 25 лютого) вже двоколові турніри зіграють клуби першої і другої зони, а також третьої й четвертої. Нарешті, 16 найсильніших гратимуть у серії «плей-оф».

ОЛІМПІЙСЬКА МОЗАЙКА

Власники барселонських готелів очинили перед складною дилемою: встановити таку ціну, яка б задовольнила і попит, і пропозиції. Ціни за проживання в окремих готелях, розташованих за годину їзди від центру Барселони, ошелешили Міжнародний олімпійський комітет. Власники мають намір збільшити їх в період Олімпіади на 15 відсотків.

Однак не було б щастя, та нещастя допомогло: в Севільї, перлині Іспанії, яка вітатиме збірку збирає величезну кількість туристів, — ціни за проживання різко падають.

Кубинські спортсмени, які після восьмичасової відсутності на Олімпіаді збираються приїхати до Барселони, ставлять перед собою високу мету. Національний олімпійський комітет Куби очікує від своїх атлетів сьомого місця в командному залку і першого серед латиноамериканських країн, повідомляє агентство ДПА. До Барселони збирається кубинська делегація з 260 чоловік, 190 з них — спортсмени.

— Сподіваюся завоювати 25 олімпійських медалей, з них 10 золотих, — заявив у Гавані технічний директор НОК Куби Рауль Вільянуєва. На його думку, кубинські спортсмени повинні успішно виступити у восьми видах спорту: боксі, бейсболі, волейболі, дзюдо, боротьбі, легкій атлетці, стрільцюму спорті та важкій атлетці.

Британія збирається надіслати до Барселони найбільшу збірку в історії участі цієї країни в сучасних Олімпіадах. 391 учасник, на 10 більше, ніж у Сеулі 1988 року, захищатиме честь британського спорту на Іграх-92, які пройдуть з 25 липня по 9 серпня.

Перша ліга

ГОЛОВНЕ ЗАПИТАННЯ

До завершення чемпіонату України серед клубів першої ліги залишилося два турніри. Швидше за все багато запитань залишиться на останній день. І головне з них: хто підніметься у класі?

У першій групі претендентів двоє: мукатівський «Приладист» (має 33 очки) і рівненський «Верес» (32). Велике значення мав позаворашній поєдинок між конкурентами, який грався в Рівному. Господарі, дещо згубивши лідерський темп на виїзді, зрозуміло, вдома прагнули реабілітуватися в очах прихильників і наблизитися до «Приладиста», який було пішов у відрив.

Матч, як і граєтись в таких випадках, особливо видовищністю не відзначався. Суперники більше дбали про безпеку своїх воріт і пильнували один одного. А боротьба точилася в'язка і жорстка. І все ж щастя усміхнулося господарям. І досить швидко. Переможний гол на 22-й хвилині забив Черних.

Тепер мукатівці зіграють завтра в Хмельницькому, а 5 липня — в Житомирі. Рівненці мають певну перевагу, бо завершальні зустрічі проведуть удома — з чортківським «Кристалом» і Галичинкою.

У другій групі ситуація не менш гостра: лідрують «Кривбас» і «Металург», які мають по 37 очок. Однак криворізькі зіграють ще два матчі: у Полтаві та Павлограді. Нікопольці на поле вийдуть тільки раз — 2 липня в Павлограді.

Двадцять восьмий тур подарував боліливішим і сенсації. Взявмо хоча б поєдинок у Павлограді, де місцевий «Шахтар» бувалою по задухався з маріупольського «Азовця», якого хлопчиком довело битися з названими. Господарі виграли 6:0! М'ячі провели Аргудєв (25, з пенальті), Трубинов (32, 81, 88), Громов (60) і Туптаров (86).

Результати решти матчів: «Дніпро» — «Поліграфтехніка» — 2:1, «Автомобіліст» — «Сталь» — 1:1, «Десна» — «Чайка» — 2:0, «Поділля» — «Галичина» — 3:3, «Полісся» — «Кристал» (Чортків) — 3:1, «Рось» — «Закарпаття» — 0:0, «Ворскла» — «Металург» — 0:0, «Шахтар-2» (Донецьк) — «Чорноморець-2» (Одеса) — 2:0, «Хімік» — «Кристал» (Херсон) — 2:0, «Вагонобудівник» — «Артанія» — 0:2.

Виктор ГЕНЧУК.

3 ПОТОКУ ПОВІДОМЛЕНЬ

БАСКЕТБОЛ. Чоловіки. Передолімпійський відбірковий турнір. Об'єднана команда — Чехословаччина — 88:60 (50:33).

ФУТБОЛ. Генеральний секретар ФІФА Йозеф Блатер заявив, що фінальний матч чемпіонату світу-94 відбувається 17

липня на стадіоні «Роуз Боул» в Пасадені. Перший матч і церемонія відкриття пройдуть на стадіоні «Солджер Філд» в Чикаго 17 червня, а перше коло завершиться 30 червня. Четвертьфінали гратимуться в Бостоні, Балтії, Нью-Джерсі та Сан-Франціско, а півфінали — 12 і 13 липня в Нью-Джерсі та Пасадені.

ЗАСНОВНИК —
ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Газета виходить
з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 252047
Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ: для довідок —
441-89-61, 441-89-66; телефакс —
224-72-54; відділ реклами —
441-89-44.

Редакція не завжди поділяє
позицію авторів публікацій.

Рукописи не повертаємо.
За точністю виваження фактів
відповідальність несе автор.
Листування з читачами —
тільки на сторінках газети.

Головний редактор Сергій ПРАВДЕНКО.

Газета виходить
5 разів на тиждень
(крім неділі й понеділка)
українською і російською
мовами.
Ліденс: 60955.
Загальний тираж
437.758.

Комітат друку
видавництва «Преса
України»
252047, Київ-47,
проспект Перемоги, 50.
Зам. 0311122.

1 2 3 4 5 6 7 8 9